

KATOLIK

Wiara, miłość
Boga i bliźniego, oświata.Szczepi Pismo poświęcone ludowi ku cnocie, nauce, zubożeniu.
Szczepi leżyk ojców! to prawo Boga a człowieka obowiązek.Szczepi miłość, trzeźwość,
stowarzyszenia.Adres redakcyi i administracyi:
Bytom G.-Ś., ul. Elekoralna 19.

Za prawdę, wolność i prawo!

Telefon nr. 40 i 47.

„Katolik”

wychodzi w każdy Wtorek, Czwartek i So-
botę i kosztuje na miesiąc 6.25 mk. Z odnoś-
niem do domu 2.00 mk.

Bytom G.-Ś., sobota, 18-go marca 1922

Ogłoszenia

przyjmuje się za opłatą 180 fen. od wiersza (rządka) drobnego.
Ogłoszenia w dziale redakcyjnym (reklam) kosztują
8.00 mk. za wiersz.

O czem będą radzili w Genui?

London, 16. marca. „Daily Telegraph” podaje różne szczegóły o konferencji. Przedewszystkiem o tem, to Anglia pragnie uczynić przedmiotem obrad. Rząd angielski domaga się między innemi, aby radzić nad sprawami następującymi: Jak zapobiegać sztucznemu wpływowi na zniżkę lub wyższość waluty? Jak uprościć przywóz i wywóz towarów oraz ustawodawstwo paszportowe? O kredytach międzynarodowych, o sprawach międzynarodowej własności i prawach wynalazczych.

Strejk w elektrowni w Chorzowie.

Bytom, 16. marca. Dziś w południe zastrejko-
wała załoga elektrowni chorzowskiej z powodu rze-
komo niedokładnie obliczonego zarobku akordowego.
Robotnicy byli zdania, iż obliczenie zarobków nie
odpowiadało taryfie i że robotnicy zostali pokrzyw-
dzeni. Po kilkugodzinnych układach sprawę wyjaś-
niono i załoga wróciła do zajęcia jeszcze wieczorem
po godz. 6. — Kilkugodzinny strejk sprawił, że sta-
nął ruch na kolejkach i wszystkie zakłady przemysł-
owe pędzone siłą elektryczną. Do tych ostatnich zali-
cza się także nasza drukarnia. Z powodu braku siły
elektrycznej nie mogliśmy dziś po południu zatrud-
nić maszyn, na których składamy gazetę. Stąd też
opóźniło się wydanie dzisiejszego numeru.

Zarobki dla robotników w wielkim
przemysle.

Gliwice, 16. marca. Wydział rozjemczy roz-
patrywał dziś sprawę podwyżki zarobków za marzec.
Posiedzenie wydziału trwało 4 godziny i zakończyło
się z następującym wynikiem: Dodatek dla dzieci pod-
wyższa się o 1 markę, zaś przeciętna podwyżka dla
robotników wynosi:

w kopalniach węgla	17,50 mk.,
w kopalniach kruszców	14,50 „
w hutach żelaza (włącznie przemysłu przerobczego)	14,00 „
w hutach metalu (cynkowniach)	13,50 „
w hutach poza obwodem centralnym	9,50 „

Dotąd ani Zespół pracy Związków robotniczych
ani też pracodawcy nie oświadczyli jeszcze, że wy-
rok gliwickiego sądu rozjemczego przyjmują.

Nowy zamach niemiecki w Gliwicach.

Gliwice, 16. marca. Dziś w nocy wrzucono
dwa granaty ręczne do mieszkania urzędnika kolejo-
wego Edmunda Wąsika (Polaka), mieszkającego przy
ulicy Gncisenastr. 22. Jeden granat ręczny eksplo-
dował i wyrządził w mieszkaniu wielkie spustosze-
nie. Domownicy nie ponieśli żadnej szkody, gdyż
na szczęście nie był z nich nikt w pokoju. — Jest to
jeden dowód więcej, iż bandyci niemieccy systemat-
ycznie przeprowadzają zamachy na Polaków.

Wyniki zjazdu bałtyckiego.

Warszawa, 16. marca. Narady Zjazdu Bałty-
ckiego dobiegają jutro do podpisania ustalonych wy-
ników. Złożą się one na umowę, nie wchodzącą o-
czywiście w szczegóły, ale stwierdzającą ogólne zbli-
żenie czterech państw. Pokojowe dążenie narad i
ustalonych wyników są jak najbardziej stanowcze.
W szczególności, aby rozwiązać wszelkie pod tym
względem wątpliwości w stosunku do Rosji sowiec-
kiej, zamierzano odbyć ostatnie posiedzenie w obec-
ności p. Obolenskiego, kierownika przedstawicielstwa
Rosji sowieckiej, a obecnie zamiast tego postanowio-
no stwierdzić to w osobnej nocie wobec tego, że
zaczęła się wymiana not z sowietami.

Wyjazd min. Skirmunta do Paryża.

Warszawa, 16. marca. Minister spraw zagra-
nicznych Skirmunt wyjedzie do Paryża i Londynu
dnia 23. b. m. Ponieważ na konferencję genueńską
ani prezydent ministrów Ponikowski, ani jego za-
stępca w Radzie ministrów, min. Stesłowicz, nie chce
się wybrać, pojedzie na nią minister spraw zagr.
Skirmunt w towarzystwie dyrektora departamentu
Augusta Walekiego i rzeczoznawców.

Urząd skarbu angielskiego opracował plan w
sprawie przywrócenia znowu złota jako podstawy dla
waluty krajów. W nim przewidziano dwa rodzaje wa-
luty. Kraje z wysoką walutą, jak Anglia, Skandyna-
wia, Holandia, Szwajcarya i Hiszpania mogą przy-
jąć dla swej waluty taką wartość jak przed wojną.
Kraje z gorszą walutą, jak Francya, Belgia, Włochy
zaś mogłyby ustalić wartość swej waluty w pewnym
stosunku do obecnego kursu, n. p. 40 franków fran-
cuskich albo 70 lirów za jeden funt szterlingów.

Polityka Ojca św.

Rzym, 16. marca. „Il Mondo” ogłasza wywiad
z osobistością, stojącą blisko papieża w sprawie po-
lityki Piusa XI. Za jedną z najważniejszych spraw
wymienia zbliżenie z kościołem angielskim. Spra-
wy, które zajmują się specjalnie Stolica Apostolska
są: sprawa kościoła wschodniego, sprawa schizmy
czesko-słowackiej, schizmy greckiej, oraz zbliżenie do
kościoła jugosłowiańskiego. Dezorganizacja kościoła
prawosławnego tworzy dla kościoła rzymskiego nie-
przewidziane możliwości. Wysłany przez papieża w
charakterze nuncjusza dla Ukrainy Ojciec Ganocci
począł pierwsze kroki, mające na celu zbliżenie z
Rusinami, najbliższymi sąsiadami kościoła katolic-
kiego.

Katolicycy misjonarze w Rosji.

Wiedeń, 16. marca. „Neue Freie Presse” do-
nosi z Rzymu, iż rząd sowiecki zmienił swe dotych-
czasowe ośmowne stanowisko w sprawie udzielenia
pozwolenia na przyjazd misjonarzy katolickich do
Rosji. Nastąpiło to po dłuższych rokowaniach ze
Stolicą Apostolską. Na przyjazd do Rosji otrzymał
pozwolenie cały szereg wymienionych po nazwisku
niemieckich misjonarzy.

Dalsze wojenne alarmy sowieckie.

Moskwa, 16. marca. Tutejszy organ urzędo-
wy sowiecki „Izwiestya” zamieścił w sprawie stosun-
ku Rosji do jej sąsiadów nowy artykuł, w którym
pisze między innemi co następuje: „Dzień każdy
przynosi nowe szczegóły o zbrojeniach państw, są-
siadujących z Rosją. Zbrojenia te są skierowane
przeciwko Rosji. Burżuazja polska zamierza zer-
wać pokój i wywołać wojnę, jednakże Rosja śledzi
bacznie te zamiary i potrafi się obronić. Wszystkie
traktaty pokojowe będą obowiązywały tylko dopóty,
dopóki państwa, które je zawarły, będą wykonywały
ich postanowienia.”

Przesilenie w Anglii.

London, 16. marca. Ministrem dla Indii miał
zostać lord Derby, konserwatysta, lecz odmówił. U-
rząd ten objął książę Deroushire. Odmowę ze stro-
ny lorda Derby uważają ogólnie za stanowczy cios
dla koalicji parlamentarnej. „Daily Mail” pisze: „Ko-
alicja umiera szybko. Nic jej już od zagłady nie
urajuje.”

Zatarg pracodawców z robotnikami w Anglii.

London, 16. marca. Układy między pracodaw-
cami a górnikami zostały przerwane. Ogólnie oba-
wiają się, że strejk robotników w przemyśle meta-
lurgicznym rozszerzy się również na warsztaty bu-
dowy okrętów.

50 mil. dolarów dla głodnej Austrii.

Waszyngton, 16. marca. Senat uchwalił po-
życzyć Austrii 50 milionów dolarów na zwalczanie
głodu. Pożyczka ta ma być zwrócona dopiero po
upływie 25 lat.

Koniec zaburzeń w Transwalu.

Johannesburg, 16. marca. Strejk robotni-
ków w górnictwie można uważać za ukończony.
Wczorajsza noc była najspokojniejszą od czasu roz-
poczęcia się rozruchów. Zdobyte Fordsburga stwo-
rzyło odrazu atmosferę spokoju.

Bilans handlowy Polski za rok 1921.

Według cyfr, wykazanych w ministerstwie przemy-
słu i handlu, a jeszcze nie publikowanych, przedsta-
wia się bilans handlowy Polski w ubiegłym roku
1921, jak następuje. Dla zaznaczenia rozwoju bilan-
su w ubiegłym roku porównamy go ze stanem bi-
lansu w roku 1920.

Przywóz w roku 1920 wynosił 3 529 811 ton, w
roku 1921 — 4 698 047 ton, czyli przywóz w osta-
tnim roku ubiegłym powiększył się o 33 procent.

Wywóz w roku 1920 wynosił 620 292 ton, a w r.
1921 — 2 028 044 ton, zatem wzrost wywozu c
227 procent.

Stosunek przywozu do wywozu wyraża się w r.
1920 w cyfrze 17,60 proc. wywozu ponad przywo-
zem, a w roku 1921 już w cyfrze 43 proc. wywozu
ponad przywozem.

Co do rozkładu na poszczególne artykuły potrze-
by przedstawia się nasz wywóz i przywóz w dru-
gim półroczu roku 1921 według następujących cze-
rech grup w ten sposób:

W I grupie, obejmującej zboże, mąkę, mięso i prze-
twory mięsne, napoje, tytonie i inne przedmioty spo-
żywcze, wynosił przywóz 256 280 ton, a wywóz
58 109 ton.

W II grupie, obejmującej opał, surowce roślinne,
surowce zwierzęce i surowce pochodzenia nieorgani-
cznego, przywóz wynosił 1 836 894 ton, wywóz zaś
840 013 ton.

W III grupie, obejmującej artykuły chemiczne,
drzewo częściowo przerobione, przędzę i inne przed-
mioty pochodzenia roślinnego, przywóz wynosił 5637
ton, wywóz 14 029 ton.

IV grupie, obejmującej przedmioty pochodzenia
zwierzęcego, wyroby z drzewa, wyroby ceramiczne,
przetwory chemiczne, wyroby metalowe, włókniste,
gotową odzież i inne wyroby gotowe, przywóz wy-
nosił 178 211 ton, wywóz 237 438 ton.

Ogółem przywóz w drugim półroczu 1921 wy-
nosił 2 277 017 ton, wywóz 1 149 589 ton.

Bilansem handlowym określa się różnicę
pomiedzy wartością w złocie przywozu i wywozu
krajowego. Jeżeli wartość wywozu z kraju za gra-
nicą jest większa, niż wartość przywozu z zagranicy
do kraju, natenczas mówimy, że bilans handlowy
kraj jest aktywny czyli czynny. Jeśli wartość wy-
wozu za granicę jest mniejsza, niż wartość przywozu
z zagranicy, wtedy bilans taki nazywamy pasywnym
czyli biernym.

Są tacy, którzy twierdzą, iż handlowy bilans ak-
tywny jest korzystniejszy dla kraju, niż pasywny.
Inni uważają jednak takie twierdzenie za nietrafne.
Przy każdym interesie zamiennym lub kupieckim obie
strony mają zysk, ponieważ oddają przedmiot lub to-
war, którego wcale albo przynajmniej niekoniecznie
potrzebują za inny przedmiot, który albo im jest nie-
zbędny, albo którego sobie koniecznie życzą.

Nie chodzi zatem tak bardzo o bilans handlowy,
jak o bilans płatniczy. Ten bilans powinien
być aktywny, jeśli ma być dla kraju korzystny. Jest
zaś aktywny wtenczas, jeżeli suma pieniędzy, jaką
mieszkańcy kraju z zagranicy otrzymują, większą jest,
aniżeli suma pieniędzy, którą ci mieszkańcy zagranicy
zapłacić muszą.

Jeżeli jaki kraj ma pasywny bilans płatniczy, jeżeli
złoto z tego kraju stale odpływa na zapłacenie po-
trzeb krajowych i stale znowu musi być kupowane
za podatki obywateli, natenczas jest to znakiem, że
kraj ten nie tylko znajduje się na drodze do zuboże-
nia, lecz że już się dostał w stan zubożenia.

Pasywny bilans płatniczy mają dzisiaj prawie
wszystkie kraje w Europie n. p. Niemcy, Polska, Au-
stria, Rosya i t. d. I wszyscy też widzimy, że kraje
te z powodu wojny i jej następstw coraz więcej
ubożeją.

Rozpowszechniajcie „Katolika”

zawsze i wszędzie pomiędzy znajomymi
i przyjaciółmi.

— **Rokowania gospodarcze polsko-niemieckie w Genewie.** W obecnym stanie rokowań gospodarczych w sprawie G. Śląska utworzony został komitet redakcyjny, w którego skład wchodzi ze strony polskiej adwokat Wolny, członek Naczelnej Rady Ludowej, ze strony niemieckiej tajny radca Schlegelberger i p. Kaekenbeck, z Ligi Narodów, który w Komitecie tym jest przewodniczącym. Komitet ma na celu szczegółowo zbadać i ustalić ostateczny tekst francuski, jedynie obowiązujący. Komitet stoi w stałej łączności z pełnomocnikiem rządu polskiego Olszowskim i delegatem rządu niemieckiego Schifferem. Jasną jest rzeczą, że redakcja tekstu wymaga nadzwyczajnej staranności, gdyż odznaczać się musi bezwzględna jasnością, która uniemożliwi wszelkie wątpliwości co do rozumienia konwencji. Mimo gorliwości komitetu prace postępują powoli naprzód. Celem przyspieszenia ich zwrócono się do kilku profesorów uniwersytetu genewskiego z prośbą o przejrzanie tekstów podkomisji. Postępowanie to wydało dodatne wyniki. Dotychczas gotowy jest tekst w sprawie sprawy celnej, węglowej, ogólnych postanowień ruchu granicznego. Komisja dla spraw mniejszości nie ustaliła jeszcze tekstu, gdyż w tej sprawie zachodzą poważne rozbieżności zdań i poglądów. Codziennie odbywają się jednak posiedzenia, aby dojść do porozumienia. W posiedzeniach podkomisji tej biorą udział z ramienia Ligi Narodów pp. Kollmann i van Hamel. Dnia 16. bm. rozpoczęły się obrady w sprawie szkolnictwa i języka wykładowego w szkołach w niemieckiej części G. Śląska. Podkomisja dla spraw komisji mieszanej obraduje obecnie nad sprawą prawnictwa na G. Śląsku. Co do punktów spornych pierwotnie lista obejmowała 14 punktów, co do których nie można było osiągnąć żadnego porozumienia. Obecnie liczba ta zmalała już znacznie. Prezydent Calonder w razie niedojścia do porozumienia bezpośrednio pomiędzy oboma delegacjami zaofiaruje wpięć swoje pośrednictwo, dopiero w razie niedojścia do zgody nastąpi jego wyrok. Niezależnie od tego odbędzie się rozprawa publiczna. W każdym razie konwencja podpisana będzie w pierwszych dniach kwietnia. Następnie delegacja polska przystąpi do ustalenia tekstu polskiego, co jest zadaniem ostatecznym, gdyż konwencja cała obejmować będzie przeszło 500 artykułów.

Przegląd polityki bieżącej.

Nowe pomysły w sprawie uregulowania kosztów reparacyjnych.

Posel Reynaud ogłosił w gazecie „Matin“, że Niemcy najłatwiej zdołaby zapłacić sumy reparacyjne, gdyby wszystkie istniejące w Niemczech towarzystwa akcyjne zmusiły do podwyższenia kapitału i tę podwyżkę w akcjach odstąpiły państwu ententy.

Z powodu tego artykułu posel Tardieu, jeden z ojców pokojowego układu wersalskiego, dodaje, że układ ten daje różne sposoby wymuszenia z Niemiec znacznych pieniędzy. I tak dozwala ona zapisać hipotekę na wszystkich własności oraz wszystkich źródłach dochodowych republiki niemieckiej i wszystkich państw, z których się składa. Koszta reparacyjne mają pierwszeństwo przed wszystkimi długami wewnętrznymi. Niemcy są obowiązane dostawiać różne przedmioty (towary, fabrykaty) państwu ententy, nie tylko służące do odbudowy, lecz w miejsce gotówki. Niemcom nakazać, aby zmieniły swoje ustawy i rozporządzenia celem wypełnienia swoich obowiązków. Wreszcie zmusić Niemcy, ażeby zaprowadziły u siebie co najmniej tak wielkie podatki, jakie istnieją w najwyższym opodatkowanym kraju ententy.

HELENA JACKSON.

RAMONA

POWIEŚĆ AMERYKAŃSKA NA TLE

—: PRZEŚLADOWANIA INDIAN —:

*) —o— (Ciąg dalszy).

I tak było w samej rzeczy, a do tego właśnie zmierzano od początku senora Moreno, ale nawet Juan Canito nie domyślał się, że ona, a nie syn, tak urządził. Co do Filipa, gdyby mu kto powiedział, że nie on, ale matka postanowiła odłożyć stryżbę do czasu przybycia Ojca Salvierderra, ukrywając przed wszystkimi, że taki był rzeczywisty powód opóźnienia, ośmiałaby ze zdziwienia i pomyślała, że tylko wariat mógł podobną rzecz powiedzieć.

Dochodzić do swoich celów w taki sposób jest najwyższym szczytem sztuki. Nigdy nie okazując swej działalności, a rządzić ludźmi z taką łatwością i akuracją, z jaką ręka lub noga porusza maszynę, jest to prawdziwie tryumfować, jest to kierować losem, o ile los na to pozwoli. Wielu ludzi, wsławił w dziejach świata starało się o tę siłę; za jej pomocą poruszali prawodawcami, dyplomatami, monarchami, trzymali w ręku losy państw, bawiąc się nimi. Nie wiadomo jednak, czy wielcy owi mężowie stanu osiągnęli tak zupełne powodzenie, jakiem cieszy się nędznej niewiasta, dla której władza jest instynktem — nie sztuką nabytą, namiętnością — nie celem żywota. To też owoce ich działalności i drogi, którymi idą, tak są różne, jak odmiennymi są usiłowania talentu i mistrzowski rzut geniusza.

Senora Morena ten ostatni posiadała.

II.

Dwór senory Moreno był najwielniejszym obrazem w Kalifornii owego życia na wpół barbarzyń-

Opadek gazet niemieckich.

W miesiącu lutym zaprzestano wychodzić w Niemczech 157 gazet i czasopism z powodu podrożenia papieru i wszelkich materiałów drukarskich.

O przygotowaniach wojennych na Wschodzie.

„Berliner Tageblatt“ zamieszcza informację, nadesłaną mu przez korespondenta w Pradze, datowaną z 10. marca: „W związku z alarmującymi wiadomościami paryskiego „Journala“ i włoskiego „Paese“ o przygotowaniach wojennych w Rosji lub przeciw Rosji dowiaduje się z otoczenia praskiego przedstawiciela jednego z mocarstw zachodnich, że w ostatnich czasach płyną w dół Dunaju wielkie transporty materiałów wojskowych, pochodzących podobno z austriackich zapasów wojennych, zakupionych niedawno temu przez jedno z państw. Dobrze poinformowany paryski „Venkor“, powtarzając rozmaite wiadomości o zbliżającej się akcji na granicy rosyjskiej, zwraca uwagę na wielką powagę sytuacji i zaznacza, że następstwa nowego wybuchu na Wschodzie byłyby dla Europy nieobliczalne. Wśród praskiej kolonii rosyjskiej, która wzrasta z dniem każdym, żywo omawiają pobyt Wrangla w Jugosławii.“

Rosya wobec państw bałtyckich.

Przed kilku dniami „Obszczeje Dielo“ Burcewa napisało, że Rosya nie może istnieć bez Rewla, Rygi, Władywostoku, Libawy. P. Sandstrom, delegat szwedzki na konferencyę międzynarodowej obrony interesów dłużników prywatnych w Rosji, odbytej w Paryżu w ubiegłym miesiącu, oświadczył, że ten fakt, iż państwa bałtyckie odmawiają przyjęcia przypadającej na nie części rosyjskiego długu publicznego, jest bez znaczenia, ponieważ państwa te nie mogą trwać długo.

Zdanie o Rosji znawcy francuskiego o położeniu Niemiec.

Minister odbudowy w przesłanym ministerium francuskiem, Loucheur, oświadczył redaktorowi pisma „Homme Libre“, co następuje: „Musimy przestać wierzyć legendzie, jakoby Niemcy zamierzały ogłosić ostateczne bankructwo. Przedstawiciele niemieccy w w różnych komisjach podkreślają wprawdzie skutki niższej kursu marki i niedobór skarbu niemieckiego. Lecz to jest szczerem wyznaniem, albowiem w Niemczech każdy obywatel jest stroskany ciąglem obniżaniem się wartości marki. Każdy widzi, że kraj ubożeje, jego towary za bezcen wychodzą za granicę, życie coraz staje się droższe a wartość realna płacy robotnika się zmniejsza. Niemcy nie są kwitującym krajem, chociaż nie mają ludzi bez pracy. Jego powodzenie jest złudne i jeśli mu się nie pomoże, czeka go taka ruina, jak Austrię, z czego nie mielibyśmy powodu się cieszyć.“

Nowy biskup w Trewirze.

W ostatnich dniach kapituła katedry trewirskiej wybrała biskupem dycezyi trewirskiej biskupa sufragana z Akwizgranu, ks. dr. Bornewassera. Wybrany uzyskał potwierdzenie Papieża.

Sprawa wyboru biskupa w Trewirze po śmierci ks. biskupa Koruma nabrała znaczenia politycznego z tego powodu, ponieważ Francya zamierzała skorzystać z opróżnienia tej stolicy biskupiej i wymóc na Papieżu, ażeby odłączył od dycezyi trewirskiej część jej nad rzeką Sarą, zajęte przez 15 lat przez Francję, i utworzył w nich osobne biskupstwo. Oczywiście rząd francuski byłby chodząc za tem, aby to nowe biskupstwo otrzymało biskupa, przyjaźnie usposobionego dla Francji. W ten bowiem sposób możnaby dopomagać do wpływania na ludność w duchu francuskim, co jest rzeczą ważną, albowiem

skiego, na wpół eleganckiego, a tak wspaniałego i dostatniego, które było udziałem szlachty meksykańskiej na początku tego wieku, pod rządami hiszpańskich wice-królów. Dawne prawa rządziły jeszcze krajem; dawne imię „Nowej Hiszpanii“ wiązało go z europejską ojczyzną i utrzymywało stare wspomnienia i gorące uczucie patriotyzmu.

Było to życie malownicze, pełne uczuć gorących, wesołości i nieraz prawdziwej dramatyczności, których kraina ta, ukochana od słońca, już nie zazna. Woń jego jeszcze się zachowuje gdzieś niegdzie, przemyśl i nowożytny wynalazki nie potrafiły zupełnie jej zniweczyć i wieki jeszcze przetrwa; bo dopóki taki jeden dom, jak dom senory Moreno będzie stał, dopóty nie zaginie.

Gdy dom ten został wybudowany, generał Moreno był właścicielem obszarów, mających siedm mil obwołu na wszystkie strony, tak ku morzu na zachód, jak na wschód ku górom San Fernando. Granie tych posiadłości nie było bardzo ściśle oznaczone — w owych szczęśliwych czasach nie potrzebowano mierzyć ziemi na cale. Gdyby zapytano, jakim prawem generał Moreno dzierżył te włości, z trudnością otrzymałby jasną odpowiedź. Nie potrafił on też jej udzielić komisji ziemskiej Stanów Zjednoczonych, która po poddaniu się Kalifornii miała zadanie przetrząsać i uprawniać wszystkie tytuły własności w Meksyku i dlatego to senora Moreno nazwała siebie teraz ubogą.

Jeden po drugich wielkie te obszary zostały jej odebrane; zdawało się nawet, że nie jej nie pozostać. Wszelkie pretensje, oparte na darowiznach uczynionych przez generała Pio Pico, najlepszego przyjaciela jej męża, zostały unieważnione. Jednym zamachem piora i w jednym dniu ogołocono senorę z wszystkich prawie pastwisk. Należały one niegdyś do misji Świętego Bonawentury i leżały wśród wybrzeży morskich, gdzie otwierała się dolina, którą biegła

za 12 lat odbędzie się tam plebiscyt nad sprawą, czy ludność do Francji czy do Niemiec chce należeć.

Wszystkie plany się nie udały. Papież nie podzielił dycezyi trewirskiej i zatwierdził wybranego przez kapitułę biskupa, o którego usposobieniu niemieckiem nie ma wątpliwości.

Winowajcy wojenni.

Ministerium angielskie oświadczyło się przeciwko dalszemu zmuszaniu Niemców, ażeby różnym woj-skowym wytaczali procesy za winy wojenne i doniosło o tem rządowi francuskiemu i belgijskiemu.

Z całego świata.

Stulecie twórcy polskiego hymnu narodowego.

W Toruniu zawiązał się komitet z prezydentem Ditlem na czele celem uczczenia setnej rocznicy śmierci Józefa Wybickiego, Pomorzańczyka, twórcy hymnu narodowego („Jeszcze Polska nie zginęła“) i n. b. pradziada dzisiejszego ministra b. dzielnic pruskiej. W dniu 12. bm. odbyła się na rynku toruńskim przy udziale wojska i publiczności msza polowa, po której przemówił generał Zieliński, poczem nastąpił pochód przez miasto a wieczorem uroczysta z odpowiednim programem Akademja w Teatrze Narodowym. Podczas Akademji wygłosił przemówienie prof. Eugenjusz Baliński z Torunia

Komunikacja napowietrzna Londyn - Berlin.

„Daily Mail“ donosi, że w dniu 8. marca otwarta została codzienna komunikacja napowietrzna między Londynem a Berlinem. Codziennie kursować będą dwa samoloty w każdym kierunku. Samoloty te zatrzymywać się będą w Hamburgu i Kopenhadze. Podróż z Londynu do Berlina trwać będzie 1 dzień.

3500 strzałów na minutę.

Z Madrytu donoszą, że pewien tamtejszy urzędnik telegraficzny, Fernandez Arias, wynalazł nowy karabin maszynowy, który w ciągu jednej minuty wyrzuca 3500 kul. Karabin ten ma zostać użytym w celu wypróbowania ostatecznego w walkach ostatnich przeciw Kabyłom marokańskim.

Niezwykle ciekawe wykopalisko w Grecji.

Z Aten donoszą, że w starożytnych Tebach odkryto w wykopaliskach słynny dom bajecznego króla Kadmusa. Między rozlicznymi drobnostkami, jak ułamkami pięknych fresków ściennych itd., odkryto znaczną ilość naczyń przeważnie natluczonych, na których widnieją napisy, skreślone piśmem przedhistorycznym tzw. „minosowem“, ujawnionem poraz pierwszy przez sir Artura Evansa w Knossos. Wobec legendy, że Kadmus wprowadził alfabet w Grecji, odkrycie to jest niezmiernie ciekawe.

do morza rzeczką, płynącą niedaleko domu. Gdy senora była młodą, z dumą i radością przejeżdżała konno, wraz z mężem brzegami jej aż do morza, nie opuszczając na chwilę własnych gruntów. Nie dziw, że w północnych Amerykanach widziała tylko złodziei i nazywała ich zawsze psami. Lud Stanów Zjednoczonych nie zrozumiał nigdy, że zabierając w posiadanie Kalifornię, zwyciężał nie tylko Meksyk, ale samą Kalifornię i że gorczył tego upokorzenia mniej może dotknęła państwo, które ustępowało część kraju, jak sam ten kraj.

Prowincje przechodzące tak z rąk do rąk, bez własnego udziału, znoszą cały ciężar upodlenia i nędzy przegranej, bez zadośćuczynienia za porażkę. Meksyk, chociaż uznał się zwyciężonym, zyskał wiele na traktacie pokoju, ale Kalifornia wszystko utraciła. Żadne słowa nie wypowiedzą bólu, podobnej zmiany. To też ci tylko z Meksykańów pozostali w kraju, którzy inaczej uczynić nie mogli.

Szczęściem dla senory Moreno, prawa jej do gruntów, leżących w dolinie, lepiej były określone, jak te, na mocy których dzierżyła wschodnią i zachodnią jej część, należącą niegdyś do misji San Fernando i Bonawentury i po długich pozwach, procesach, próbach, apelacjach została jeszcze panią dóbr, które każdy nowy nabywca uważałby jako wspaniałe majątek; ale obdarłej i oburzonej senorze zdawały się one być nędznym szmatem ziemi. Nie mogła także czuć się bezpieczną na tem, co jej zostawiono. Rząd Stanów Zjednoczonych mógł lada dzień — jak mówiła — przysłać nową komisję do przejrzania rozporządzeń, wydanych przez pieczę i skasować je. Kto raz ukradł, nadal pozostawał złodziejem. Nikt nie mógł się czuć bezpiecznym pod rządem amerykańskim i nie mógł przewidzieć, co go czekało. Co rok też ślady żalu, urazy, niepokoju, nienawiści ukazywały się głębszemi zmarszczkami na starzejącem się obliczu senory. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Sobota, dnia 18-go marca 1922 r.

Na niedzielę trzecią Postu.

LEKCYA.

Efez. V, 1-9.

Bracia! Bądźcież naśladowcami Bożymi, jako synowie najmilsi; a chódźcie w miłości, jako i Chrystus umiłował nas, i wydał samego siebie za nas obiatą i ofiarą Bogu na wonność wdzięczności. A porubstwo i wszelka nieczystość, albo łakomstwo, niechaj nie będzie ani pomienione między wami, jako świętym przystoi: albo sprośność, albo głupia mowa, albo żartowanie, które do rzeczy nie należy, ale raczej dziękowanie. Bo to wiedzieć, rozumiejąc, iż wszelki porubca, albo nieczysty, albo łakomec (co jest bałwochwalstwo) nie ma dziedzictwa w królestwie Chrystusowem i Bożem. Niech was nikt nie zwodzi próżnemi słowy, albowiem dla tego przychodzi gniew Boży na syny niewierności. Nie bądźcież tedy uczestnikami ich. Albowiemście byli niekiedy ci mnością, lecz teraz światłością w Panu. Jako synowie światłości chódźcie, bo owoc światłości jest we wszelkiej dobroci i sprawiedliwości i prawdzie.

EWANGELIA

u św. Łukasza XI, 14-28.

W on czas wyrzucił Jezus czarta, a on był niemy. A gdy wyrzucił czarta, przemówił niemy i dziwowały się rzesze. A niektórzy z nich mówili: przez Belzebuba, księżcia czartowskiego, wyrzucił czarty. A drudzy kusząc, domagali się znaku od niego z nieba. A on skoro ujrzał myśli ich, rzekł im: Wszelkie królestwo przeciw sobie rozdzielone, będzie spustoszone, i dom na dom upadnie. A jeśli i szatan rozdziłon jest przeciw sobie, jakoż się osto królestwo jego? gdyż powiadacie, iż ja przez Belzebuba wyrzucam czarty, synowie wasi przez kogo wyrzucają? dla tego oni sędziąmi waszymi będą. Lecz jeśli palcem Bożym wyrzucam czarty, zaisteć na was przyszło królestwo Boże. Gdy mocarz zbrojny strzeże dworu swego, w pokoju jest to, co ma. Ale jeśli mocniejszy nadeń nadzedłszy zwycięży go, odejmie wszystkie broń jego, w której ufał, i korzyści jego rozda. Ktoś nie jest ze mną, przeciw mnie jest; a kto nie zgromadza ze mną, rozprasza. Gdy duch nieczysty wynijdzie od człowieka, chodź po miejscach bezwodnych, szukając odpoczynku. A nie znalazłszy, mówi: wrócę się do domu mego, skądem wyszedł. A przyszedłszy, znajduje go umiemy i ochędożony. Tedy idzie, i bierze z sobą siedmiu innych duchów gorszych nad się; a wszedłszy, mieszkają tam. I stawiają się pośledniejszą rzeczą człowieka onego gorsze, niżli pierwsze. I stało się, gdy to mówił, podniósł głos niektórą niewiastę z rzeszy, rzekła mu: Błogosławiony żywot, który Cię nosił, i piersi, któreś ssiał. A on rzekł: I owszem, błogosławieni, którzy słuchają słowa Bożego, i strzegą go.

NAUKA.

Na wszystkich wizerunkach pasywnych spostrzegamy u stóp ukrzyżowanego Zbawiciela trupa głowę, która wskazuje nam na śmierć jako zapłatę grzechu i upadku pierwszych naszych rodziców. Chrystus Pan ma ją pod swoimi stopami i depce niejako po niej; albowiem przez swoje święte wcielenie, podjąwszy za nas walkę z wężem kusicielem, nie tylko stał się głową, a tam samem pokonał grzech, ale nadto jeszcze przez chwalebne swoje zmartwychwstanie pokazał się zwycięzcą śmierci, abyśmy nie zginęli, ale żywot wieczny mieli, jeśli na wzór Jego walczyć będziemy pełni zaprzania, krzyżując ciało nasze wraz z jego pożądliwościami i oddalając od siebie wszelkie pokusy i pęty grzeszne.

Jest to bowiem, Najmilsi! zadaniem naszym na tej ziemi, abyśmy walczyli z złem i potęgę jego pokonywali, jak w sobie tak i poza sobą i dążyli zawsze do osiągnięcia tej świętości, która jest znamię wybranych sług Bożych: „albowiem, mówi Paweł św.,

nie tylko mamy do walczenia z ciałem i krwią, ale przeciwko księżtom i mocarzom, przeciwko dzierzawcom świata tych ciemności, przeciwko duchownym złościom, nie niebiosach. A przetoż weźcie zupełną zbroję Bożą; abyście mogli przeciw się w dzień zły i we wszystkiem doskonali stać.”

Podobnie przemawia Bernard św.: „Gdybyśmy zamieszkiwali on wieczny, nie ręką ludzką stawiony dom w niebie, którego żaden nieprzyjaciel zburzyć nie może i z którego też żaden przyjaciel nie zostaje wydalonym, nie potrzebowalibyśmy się niczego obawiać; lecz tu na ziemi mamy do walczenia z trzema zaciętymi napastnikami: z ciałem, światem i czartem. Pragną oni w duszy naszej wzniecone światło zgasić i złe pożądliwości w sercu naszym obudzić i tak nas obłąkać, iżbyśmy wcale już nie wiedzieli, skąd pochodzimy i dokąd idziemy. O jakże przeto usilnie bronić powinniśmy duszy naszej, iżby pozyskanego nie straciła znów światła!”

Dla zabezpieczenia nas zaś od sideł, jakie wewnętrzni nieprzyjaciele nasi na duszę naszą stawiają, przestrzega nas apostoł w dzisiejszej lekcyi, abyśmy chronili się tych, którzy próżnemi słowy chcą nas uwieść i bałamucić, rozum nasz obłąkać i dobrą wolę naszą wykrzywić i tak wzrost królestwa Bożego w nas powstrzymać, a nawet zniszczyć. A jak to bardzo ludzie ci zwodzić umieją, pokazuje nam najlepiej czas obecny, który czasem obłąd i zamięszania pojęć nazwaćby można, tak jak niegdyś był czas pomieszania języków. Albo, pytam się was, Najmilsi! gdzie jest ta prawda, gdzie ta cnota, gdzie świętość sama, którejby dziś nie naruszono, nie wyszydzono i bez sromu nie bluźniono? Pobożną, szczerą i prostą wiarę poczytują dziś za zabobon; pokorę za poniżenie; postużenstwo i uległość za płaszczenie się lub wcale niewolę; bojaźń Bożą za fanatyzm; wierne i ścisłe trzymanie się przepisów Kościoła za ultramontanizm; a zuchwałe niedowiarstwo, natrząsające się z wszystkiego, co nam jest świętem i drogiem, zowią oświatą; obrzydłą pychę i wyniosłość poczytują tylko samego siebie, a brudne samolubstwo mądrością! Jedynie o rzeczy czyste, zmysłowe: i przemijające ubiegają się ludzie dni naszych, a kto z nich jeszcze w życiu swoim doczesnem nie traci zupełnie poglądu na żywot swój przyszły, ten naraża się na to, iż go albo za pobożnego głupca, albo za nędznego poczytają obłudnika! Ten duch kłamstwa, który wszelkie wykrywa stosunki i wszelki wyraca porządek, który tak wymownie odzywa się z tyłu pism i dzienników naszych, ten duch nieszczęsny ogarnął młodzież naszą i równie dziś szerzy się w chatach jak i pałacach. Dla tego też wołam na was słowy apostoła: Nie dajcie się nikomu uwieść próżnemi słowy! Nie dozwólcie, aby to, co jest białem, wystawiono wam za czarne, a czarne za białe, nie dajcie się obłąkać i nie bierzcie tego za swoje zbawienie, co istotną waszą jest zgubą! Albowiem dla tych rzeczy, mówi apostoł, przypada gniew Boży na dzieci niedowiarstwa!

I prawdę słów tych stwierdza nam czas obecny w sposób nader wymowny! Niech to będzie dla nas przestroga, iżbyśmy raz uznali, co może jedynie posłużyć ku naszemu pokojowi i odrodzeniu i skąd nam do tego czerpać należy siły, wytrwania i ochoty i gdzie mamy położyć nasze nadzieje i nasze oczekiwania! Omylna jest pomoc ludzka, bo sama wątła i nieudolna i nie raz, jak to dziś widzimy, w najwiśszej potrzebie sama sobie przy mniemanej sile, potędze i bogactwie zaradzić nie umie. Pracujmy więc wytrwale na tyle przykrem stanowisku naszym bez oglądania się na nią, a wypraszajmy ją sobie niezawodną zawsze u Boga i zachowajmy w obliczu jego czyste zawsze sumienie, gorącą miłość wiary, ojczyzny i narodu całego. O zaprawdę, nigdy żaden czas nie naglił nas tak bardzo do tego, jak właśnie obecny. Pracujmy przeto szczerze nad nawróceniem się naszym, starajmy się o jedność, zgodę i silny węzeł jedności w tym czasie rozbratu i rozstrojenia i wznosmy i krzewmy i rozszerzajmy zbawienie, jak w sobie, tak i w około siebie! Amen.

po dziesięciodniowym tamże pobycie przywieźć do kraju. Odjazd z Warszawy nastąpi dnia 16. maja (we wtorek) około godziny 8 rano. Wsiadać do pociągu będzie można także w Koluszkach, Częstochowie, Krakowie (16 maja o godzinie 9-tej wieczór) i Oświęcimiu.

W Rzymie komitet Polski stara się o wyjednanie wspólnej audyencji w Watykanie. Jakoteż o urządzenie osobnych nabożeństw dla Polaków, wynalezienie mieszkań z wiktem, zamówienie doróżek i t. p.

Podróż tam i z powrotem, wraz z wizami paszportu, z dziesięciodniowym utrzymaniem w Rzymie i z dorózkami we wspólnych wycieczkach, kosztować będzie mniej więcej: pierwszą klasą 450 tysięcy marek pol.; drugą klasą 350 tysięcy; trze-

cia klasą 250 tysięcy; zdaje się jednak, że wskutek spadku marki polskiej dopłata będzie nieunikniona. Prócz tego na sprawunki w Rzymie będzie potrzebna większa lub mniejsza ilość lirów włoskich, które obecnie tak stoją, że za 1 litr płaci się 225 Mp. W nabywaniu lirów może Komitet pośredniczyć. Kto chce wziąć udział w tej pielgrzymce i przyjmuje wymienione warunki, niech się zgłosi bezzwłocznie do niżej podpisanego, a równocześnie postara się w swoim starostwie o paszport, jako dla uczestnika pielgrzymki, poczem w ciągu dwóch tygodni ma przesłać czekiem, dostarczonym przez Komitet, do Banku krajowego w Przemyslu kwotę odpowiadającą klasie wybranej i zamówionej ilości lirów, wprost zaś do Komitetu swój paszport w celu wyjednania wizy w trzech konsulatach. Po odebraniu pieniędzy prześle Komitet każdemu uczestnikowi pielgrzymki paszport wizowany, osobną legitymację, bez której nikt nie będzie wpuszczony do pociągu. I szczegółową instrukcję, a kokardę i zamówione liry włoskie wręczy podczas jazdy przez przewodników. Listę uczestników zamknąć się nieodwołalnie 15. kwietnia. Przemysł, dnia 7. marca 1922. Józef Sebastian Pelczar, biskup przemyski o. l., przewodniczący Komitetu.

Wiadomości z bliższych i dalszych stron.

— Przed nowymi układami polsko-niemieckimi. W Genewie 10. marca b. r. przybył do ministra Olszowskiego tajny radca von Stockhammer wyznaczony przez rząd Rzeszy niemieckiej na pełnomocnika do przyszłych ogólnych polsko-niemieckich rokowań celem porozumienia się tak co do sprawy, które będą przedmiotem rokowań, jak również co do czasu i miejsca tychże. Tajny radca Stockhammer doręczył ministrowi Olszowskiemu spis zagadnień wygotowanych przez rząd niemiecki, obejmujący 6 rozdziałów, zawierających 19 punktów, wśród których figuruje układ gospodarczy, przewóz do Rosji i sprawy mniejszości. Radca Stockhammer zaznaczył, że rząd niemiecki pragnie rozpocząć rokowania możliwie najszybciej. Wobec konieczności dokonania bardzo poważnych prac przygotowawczych ustalono, że rokowania będą mogły rozpocząć się dopiero w miesiącu sierpniu.

— Bank górnośląski. W sprawie banku górnośląskiego utworzyła się polska grupa. W tych dniach wyedłża delegacja z pp. Szampanierem i Służkiewiczem na czele do Paryża celem przeprowadzenia układów z grupą francuską.

— Kapitały francuskie w przemyśle górnośląskim. Powierdza się pogłoska, że towarzystwo Laurahuta układa się z grupą kapitalistów francuskich. Rada nadzorcza zakładów Hohenlohe postawi na najbliższem zebraniu akcjonariuszów wniosek o podwyższenie kapitału zakładowego ze 100 na 1500 milionów marek niemieckich. Nowe akcje staną się własnością konsorcjum francuskiego, które otrzyma również miejsce w radzie.

— Włosi opuszczają Górny Śląsk. Dziennik włoski „Secolo” donosi: Minister wojny ogłosił w gazecie urzędowej postanowienie, według którego dnia 15. kwietnia b. r. powrócą do garnizonów w kraju wszystkie oddziały wojska, znajdujące się jeszcze na Górnym Śląsku.

— Nowa organizacja Opolskiej Izby Handlowej. Na ostatniem posiedzeniu Izba Handlowa zajmowała się zmianami, jakie dla niej z podziału G. Śląska powstaną. Skutkiem podziału Izba Handlowa straci 19 członków. Stanie się więc uzupełniejsza co do liczby członków, lecz zadania jej nie zmniejszą. — Związek górniczy i hutniczy także się podzieli. Jedna część zostanie w przyszłym województwie z siedzibą w Katowicach. Druga część będzie miała siedzibę w Gliwicach.

— Nowa podwyżka cen węgla. Polska Agencja Telegraficzna podaje, że według doniesień, z którymi przemyślowych podwyżka węgla górnośląskiego, która obowiązywać ma wstecz od 1. marca, wynosić będzie 89 marek na tonę.

— Podwyższenie cen za ziemniaki. Z polecenia komisarzy państwowego utworzona komisja dla stwierdzenia cen za ziemniaki ustaliła, że odtąd płacić będzie się 120 marek za centnar ziemniaków przy odbiorze od producenta czyli rolnika. Za funt ziemniaków wypada zatem 1.20 mk. Nie należy myśleć, że po takiej cenie nabywać można ziemniaki w drobnym handlu. Do ceny zapłaconej producentowi, dochodzą koszty frachtowe, zwózki, mały zysk dla handlarza. Zatem przypuszczać należy, że w drobnym handlu płacić będzie trzeba 1.60 mk. za funt ziemniaków.

Kongres Eucharystyczny i Polacy.

Pisma polskie donoszą:

Episkopat polski postanowił przy pomocy osobnego Komitetu urządzić pielgrzymkę do Rzymu na międzynarodowy Kongres Eucharystyczny, której zadaniem będzie zaświadczyć wobec innych narodów katolickich o wierze i pobożności narodu polskiego, a przytem uczcić Ojca świętego, tak łaskawego dla Polski i dać nowy dowód jej przywiązania do Stolicy świętej. Rząd polski, oceniając doniosłość tej sprawy, tak ważnej pod względem religijnym i narodowym, przyrzekł ją poprzeć wyrobieciem pewnych zwolnień i wyznaczeniem osobnego pociągu, który ma zawieźć pielgrzymów do Rzymu i

Największy wybór w tanich materiałach jedwabnych

znajdziecie u

Reste-Berger

Bytom

ul. Dworcowa 21.

— **Ciągnięcie milionówki.** W sobotę, dnia 11. b. m. odbyło się ciągnięcie milionówki. Wylosowany został numer 4 423 447, sprzedany w kasie skarbowej w Biłgoraju.

Bytom. (Nowy proces szyberski.) Przed drugą izbą karną rozpocznie się 5. kwietnia proces, obliczony na kilkатыgodniową rozprawę. W tymże procesie, podobnie jak w procesie Października, odbywać się będą dochodzenia o olbrzymie paskarstwo tłuszczami. Jako oskarżeni zasiadają dawniejszy zawiadowca książęco-pszczyńskich dóbr, dyrektor Ebel, kupiec Schultz z Dyseldorfu i czterech innych, pomiędzy nimi urzędnik administracji dóbr księcia pszczyńskiego.

Szarlej w Bytomskim. (Nagła śmierć.) Robotnik Ludwik Welczalek, zatrudniony podczas dnia czyszczeniem kotłów, zatrut się trującymi gazami, które wydzielają kotły w hutach. Welczalek nie skończył podczas pracy, lecz na drodze, powracając ze szczyty. Zrobiło mu się niedobrze, upadł na ziemię i skończył w kilku minutach.

— **(Sprawy gminne.)** Ponieważ w gminie grasują złodzieje i bandyci, jak gdzieindziej, postanowiono powiększyć służbę bezpieczeństwa o 20 zielonuch policyantów. — Na posiedzeniu rady gminnej uchwalono powiększyć ceny za kubiczny metr wody na 2 marki. Zapytania w urzędzie gminnym kosztują odtąd 5 marek, świadectwo 2 marki.

Orzegów w Bytomskim. (Z posiedzenia komisji dziesięciu.) W piątek 10. b. m. odbyło się posiedzenie komisji dziesięciu, na którym uchwalono podwyższenie komornego za mieszkania z 30 na 60 procent, za lokale dla celów przemysłowych z 40 na 75 procent. Wodę i światło płaci się osobno. Uchwała wymaga zatwierdzenia władz.

— **(Samobójstwo czy morderstwo?)** W niedzielę 12. b. m. wieczorem około godz. 8 znaleziono w własnym mieszkaniu, w kałuży krwi, 48-letniego robotnika kopalnianego Józefa Smolarza. Stwierdzono, że ma poderżnięte gardło i obie ręce. Czy w tym wypadku zachodzi samobójstwo czy też morderstwo, ustali komisja sądowa, która ma zjechać na miejsce wypadku dziś, we wtorek.

— **(Wyskoczył z okna.)** Z mieszkania pewnego domu przy ulicy Bytomskiej wyskoczył z okna drugiego piętra w nocy na poniedziałek tutejszy obywatel maszynista Ludwik Grajner. Znaleziono go na ulicy z połamanymi krzywami. Niezwłocznie odstawiono go do lecznicy knapszafkowej w Rudzkiej Kuźni. O przyczynie tego szalonego kroku nie można nic pewnego powiedzieć, aczkolwiek rozchodzą się po wsi różne nieistwierdzone pogłoski.

Miechowiec w Bytomskim. (Rabus przed sądem.) Sąd przysięgłych rozpatrywał we wtorek sprawę przeciwko robotnikowi Janowi Bednarkowi, obwinionemu o napad rabunkowy na drodze publicznej. Sąd skazał go na 8 lat domu karnego i utratę praw honorowych na przeciąg 10 lat.

Łągiewniki w Bytomskim. Zawalają się budynki w niedalekim Zgorzelcu. Właścicielowi furmanek Zmarskiemu zawaliła się stajnia, inne zabudowania popekały się poważnie. Wszystko to są następstwa podbierania ziemi przez górnictwo.

Król. Huta. (W polskie ręce.) Skład bławatny Riesenfelda przy ulicy Cesarza przeszedł drogą kupna w ręce pewnego kupca-Polaka z Poznania.

— **(Nieszczęśliwy wypadek.)** Robotnik Franciszek Smolin zamierzał wsiąść do jadącego pociągu, przyczem jednak upadł i byłby niechybnie przypłacił życiem, gdyby nie pomoc urzędników kolejowych. Mimo to odniósł tak ciężkie okaleczenia, że musiano go odstawić do miejskiej lecznicy.

— **(Ofiara napadu.)** Inżynier Lohr, którego bandyci zranili poważnie podczas napadu na sypanie hutniczą, zmarł wskutek ran odniesionych.

Chorzów w Katowickim. (Samobójstwo czy morderstwo?) Znaleziono tu pewnego robotnika, leżącego bez życia w mieszkaniu, z poprzecinanymi żyłami pulsniemi. Czy zachodzi samobójstwo lub nawet zbrodnia, dotąd nie zdołano stwierdzić.

Roździeń w Katowickim. (Za dwużeństwo.) Robotnik Jan Robótka stał ożenił się po raz drugi, mimo, że z pierwszą żoną nie wziął rozwodu. Oskarżony za dwużeństwo, stał we wtorek przed bytomską izbą karną. Sąd skazał go na 2 lata więzienia.

Katowice. (Jeszcze niewyjaśniona zbrodnia.) Krajanie zwłok zamordowanej w tak ohydny sposób Przystolikówny wykazało, iż śmierć nastąpiła przez strzaskanie czaszki. Wszystkie inne okaleczenia dokonane zostały w taki sam sposób, jak przy zamordowanej wdowie Długajowej. Wobec tego śmiało przypuszczać można, że sprawcami obu zbrodni były jedne i te same osoby. Dotychczas, zdaje się, brak śladu po zbrodniarzach. Wszystkie aresztowane podejrzane osoby wypuszczono znowu na wolność, nie można było im udowodnić nic karygodnego.

— **(Statystyka rzeźni miejskiej.)** W tygodniu od 6. do 12. marca zabito w rzeźni miejskiej: 274 sztuki bydła rogatego, 159 cieląt, 22 kozy i owce, 637 wieprzy, ogółem 1092 sztuki bydła na rzeź. Waga świeżego mięsa wynosiła 2103 centnary. Mięso wieprzowe podrożało o 1—2 marek, cena za mięso wołowe i cielęce nie uległa żadnej zmianie.

Mysłowice. (O własny powiat i sąd okręgowy.) Odbyło się tu zebranie rady miejskiej i przedstawicieli gmin sąsiednich, na którym powzięto uchwałę zwracającą się do sfer polskich z prośbą, aby w Mysłowicach utworzono sąd okręgowy oraz

utworzono z gmin sąsiednich tak z powiatu katowickiego jak i pszczyńskiego osobny powiat z siedzibą w Mysłowicach.

— **(Znalezienie zwłok.)** W wtorek po południu wydobyto z Przemszy opodal baraku zwłoki mężczyzny. Tożsamości jego nie zdołano stwierdzić, gdyż nie znaleziono przy nim żadnych legitymacji. Przypuszcza się jednak, że chodzi w tym wypadku o pewnego mieszkańca z Chorzowa, zaginionego od dłuższego czasu.

Zabrze. (Ukarana surowość.) Maszynista St. pokłócił się swego czasu z swoim towarzyszem pracy M. W końcu rzucił się na swojego przeciwnika i obił go toporzykiem do krwi i bezprzytomności. Za tę brutalność skazał go tutejszy sąd ławniczy na 3 miesiące więzienia.

— **(Podwyższenie cen gazu.)** Z powodu nowego podwyższenia cen węgla podwyższono także ceny za gaz, mianowicie: z 2.65 mk. na 3.10 mk. za gaz do oświetlenia, a z 2.68 mk. na 3.13 mk. za gaz w automatach.

Ruda w Zabrskiem. (Rocznica zwycięstwa plebiscytu.) Miejscowa Rada Ludowa urzęduje w przyszłą niedzielę, dnia 19. marca r. b. rocznicę zwycięstwa plebiscytu z sadzeniem dwu lip pamiątkowych. Program uroczystości jest następujący: Rano o godz. 11 suma z asystą, błogosławieństwem i Te Deum. Zaraz po nabożeństwie wyrusza pochód wszystkich towarzystw, związków, korporacji, organizacji, stronnictw politycznych i obywatelstwa polskiego na dziedziniec kościoła parafialnego, gdzie zasadzona zostanie pierwsza lipa. Następnie ruszy pochód z sztandarami i orkiestrą na „Plac wolności“, gdzie zasadzona zostanie druga lipa. Tamże będzie przemowa. Na tę uroczystość zapraszamy jak najuprzejmiej wszystkie szan. towarzystwa, związki, organizacje, stronnictwa i polskie obywatelstwo, także Rodaków z innych okolic. Wszystkie osoby, biorące udział w pracach przygotowawczych, prosimy nas wspierać pomocą fizyczną i materialną, aby uroczystość wypadła jak najwspanialej.
Rada Ludowa.

Biskupice w Zabrskiem. (Dwa targi tygodniowe.) Władze zezwoliły na odbywanie dwu targów w tygodniu, w wtorki i w piątki. Targ wtorkowy odbywa się w Borzygwerku, targ piątkowy w samych Biskupicach na placach przed posiadłością Radonia i przy oberży Muskały.

Sośnica w Zabrskiem. (Nowy napad orgeszwowców.) W wtorek wieczorem 30—40 orgeszwowców zaatakowało wieś naszą. Napastnicy wszczęli strzelaninę; ogółem oddano przeszło 120 strzałów. Ostatecznie zmuszeni byli wycofać się. Kontroler powiatowy powiadomił o napadach niemieckich Komisję Międzysojuszniczą w Opolu.

Tarn. Góry. (Z parafii.) Ks. proboszcz Rassek otrzymał parafię Małe Solniki w powiecie oleśnickim (na Średnim Śląsku), dokąd wyprowadzi się w najbliższych tygodniach. Następca jego dotychczas nie został jeszcze zamianowany.

— **Domy urzędnicze** — jak niedawno temu pisaliśmy — zostaną sprzedane, ponieważ większa część urzędników, należących do towarzystwa budowlanego, opuszcza miasto z chwilę ustąpienia władz niemieckich. O kupno domów zabiega pewne towarzystwo przemysłowe. Teraz jeszcze toczą się układy, które ukończone zostaną w najbliższym czasie. Osoby wtajemniczone twierdzą, iż domy kosztować będą kilkanaście milionów marek i że towarzystwo budowlane zarobi na nich dobrze.

Szobiszowice pod Gliwicami. (Skład broni w szkole.) W poniedziałek przeprowadziły wojska koalicyjne poszukiwania za bronią w szobiszowickiej szkole ewangelickiej. Znaleziono 11 skrzynek amunicji do karabinów wojskowych, 18 karabinów i 9 granatów ręcznych. Kierownika szkoły, nauczyciela Schindlera, zabrano do kontrolera powiatowego. — Nowy to dowód, gdzie znajdują się składy broni, i kto orgeszwowców popiera. Stąd atoli nauka: Gdyby Koalicja była korzystalsza z przysługującego jej prawa i wydalila wszystkich wrogich jej urzędników państwowych, niewątpliwie nie mielibyśmy teraz bojówek niemieckich, gdyż orgeszwowcy nie doznawaliby poparcia takiego, jakiego w rzeczywistości doznawają.

Pszczyzna. (Bacznosc, czarna ospal) W ostatnim czasie szerzy się w powiecie czarna ospa. Landrat zwraca uwagę, że każdy wypadek, zwłaszcza gdy nastąpi śmierć, musi być w urzędzie policyjnym meldowany.

— **(Zjazd delegatów Kółek rolniczych.)** W Pszczynie odbył się zjazd Kółek rolniczych z całego powiatu pszczyńskiego. Uczestniczyło w nim przeszło 400 delegatów. Zebranie miało poważny przebieg, liczni mówcy z Pszczyny, Katowic i Cieszyna omówili wyczerpująco wszystkie najważniejsze sprawy, dotyczące życia gospodarczego i przyszłych stosunków politycznych w województwie śląskim. Uchwalono szereg rezolucji.

— **(Znalezienie zwłoki.)** W pobliżu wodociągu miejskiego znaleziono w Pszczynie zwłoki mężczyzny. Dotychczas nie stwierdzono tożsamości zmarłego, gdyż nie znaleziono przy nim żadnych legitymacji. Przyczyna śmierci nie jest znana.

Zabętków w Raciborskim. Przed kilku dniami pisaliśmy, że policja plebiscytowa aresztowała dnia 12. b. m. czterech hersztów bandytów, niepokojących od kilku miesięcy całą okolicę. Nazwiska ich są: Aleksey Platzeck z Piasku, Karol i Rudolf Butzkowie z

Rudyszwałdu i Alfons Mika z Rogów (w Koziel-skim). Głównego herszta, niejakiego Krzikallę, nie zdołano ująć. Natomiast znaleziono w jego mieszkaniu znaczne ilości wieprzowiny, niewątpliwie skradzionej a nadto broń wszelkiego rodzaju.

Aresztowanie hersztów bandy wywołało przysięganie wśród reszty bandytów, którzy postanowili opuścić niepewny dla nich teren operacyjny. Jakoteż wybrali się na rowerach za linię demarkacyjną. Przy przekraczaniu granicy górnośląsko-niemieckiej ujęto 6 rabusiów i osadzono ich we więzieniu. Aresztowani nazywają się: Józef Weigt, Emil Placzek, Wincenty Placzek, Max Żyła, Alfred Żyła i Weiss. Reszta niestety przekroczyła linię demarkacyjną. Tak więc bojownicy, orgeszwowcy i Selbstschutzlerzy schronili się do swego rajy niemieckiego.

ŻARTY I DOWCIPY.

ZA DUŻO.

Lekarz: Po jedzeniu powinien pan odbyć co najmniej półgodzienną przechadzkę.

Pacjent: Ależ panie doktorze, przecież nie mogę od rana do wieczora biegać po dworze.

SAMORZĄD.

— Proszę mamy, co to znaczy samorząd?

— Gdy wyjdiesz zamaż, a weźmiesz w kluby swego małżonka i zaczniesz go wodzić za nos — to będzie właśnie twój samorząd.

Łatwe zagadki.

I.

Wkoło chodzi, choć nie żyje,
Nic nie boli, kiedy bije.

II.

Do jedzenia, lub niewłasta
Czasem z ciała, czasem z ciasta.

III.

Bez litery: szczypce mała,
Siedzą w norze, lub pływają.
Zaś z literą: wąskie poły,
Bierzmy je na bal wesoly.

SZARADA.

Trzecia pierwsza na mleku dla dzieci jest strawsza,
Druga wszak, to część funta, wiemy wszyscy zdawna;
Wszystka bywa ozdobna, lub też zwykła z drzewa,
Najlepsza, gdy jest pełna, — o tem wróbel śpiewa.

SPRAWY TOWARZYSTW. ZEBRANIA itd.

Lipiny. Związek Inwalidów Wojennych i Pozostałych ma posiedzenie w sobotę, dnia 18. bm. o godz. 4. po poł. na sali p. Machonia. Liczny udział wszystkich członków i gości pożądanym. Ważne sprawy! Wiktor Dyrda, skarbnik.

Lipiny. Tow. ośw. „Promień“ ma w niedzielę, dnia 19. bm. o godz. 4. po poł. w lokalu p. Machonia walne zebranie. Komplet członków konieczny. Zarząd.

Zmiany agentur!

Wieszowa. W miejsce p. Nierobisia, który agenturę składa, potrzebny nam od 1. 4. dzielny agent do roznoszenia gazet naszych. Chętnych do objęcia agentury prosimy się zgłaszać do p. Nierobisia lub też wprost do naszej administracji w Bytomiu.

Administracja „Katolika“.

Wrocławskie ceny targowe.

Notowania urzędowe za 50 kilogramów z dnia 15. marca 1922 r.

Zboże.

Pszenica 670,00. — Żyto 490,00. — Owies 450—470. — Jęczmień latowy 510—530,00. —

Nasiona.

Len 825—850,00. — Mak 1350—1400,00. — Konopie 650—700,00. — Rzepak (raps) 900—925,00. — Proso (jagły) 300—350,00. — Gorczyca 1300—1350,00.

Stan waluty gieldy berlińskiej

Placono za	15. 3.	14. 3.
100 guldenów holenderskich	10,139,85	10, 89,70
100 franków belgijskich	2,242,75	2,212,75
100 „ francuskich	2,417,55	2,392,60
100 „ szwajcarskich	5,244,75	5,319,65
100 koron norweskich	4,755,20	4,705,25
100 „ duńskich	5,680,30	5,754,20
100 „ szwedzkich	6,978,00	7,052,90
100 „ austriackich	3,48	8,33
100 „ czeskich	484,00	496,50
100 „ węgierskich	32,96	33,90
100 lirów włoskich	1,363,60	1,323,65
1 funt szterlingów angielskich	1,170,30	1,178,90
1 dolar amerykański	270,72	274,72

Marka polska.

W Berlinie placono za 100 marek polskich 0,40 mark niemieckich.

Nakładem i członkami „Katolika“, spółki wydawniczej z o.o. odpowiedzialnością w Bytomiu. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Oodula w Bytomiu.

W wtorek, dnia 14-go bm. zmarł o godz. 1/6 rano po krótkiej, lecz ciężkiej chorobie, zaopatrzony św. Sakramentami agent nasz

śp. Piotr Nierobiś
z Wieszowy

w 21. roku życia. Był on jednym z naszych najdzielniejszych agentów i krzewicielem oświaty przez rozszerzanie gazet naszych polskich, pamięć o nim dlatego nigdy nie zaginie. Niech odpoczywa w pokoju.

Administracja Katolika.

4%

placimy za złożone u nas pieniądze za 1/2, rocznem wypowiedzeniem.

3 1/2, za kwartalnem,

3 za miesięcznem

2 za codziennem

Udzielamy pożyczek

Bank ludowy - Volksbank

Katowice, ulica Beaty nr. 16.

Telefon 1012. Konto czekowe Wrocław 10384

Otworzyłem znowu

mój zakład
dentystyczny

w Radzionkowie przy kapliczce nr. 2

Franciszek Matejka,
dentysta.

JANDRA

kupuje się najlepiej zegarki, zegary, łańcuszki, wisiorki, łańcuszki na szyję, broszki, kolczyki, bransoletki i pierścionki.

Obrączki ślubne

kupuje się taniej jak wszędzie.

Oskar Jander

BYTOM

ulica Krakowska 31.

Przy zakupie towarów prosimy powoływać się na naszą gazetę!

OLBRZYMIE ZAPASY

Korzystnych zakupów!

Trzewiki do sznur. dla dzieci, wygodne, rat. forma wielk. 18-22 szczególnie tania! mk. 67

Damsk. trzew. do gimnastyki, 1a szare i z płótna żółtego, prima podeszwa skórzana mk. 40

Damsk. butki do sznurów, prima, boks wol. krój Derby szerok. mod. for. półw. obcas szczeg. tania 390

Męskie trzewiki do sznur. 1a boks wolowy, krój Derby eleg. modne formy, nadzw. tania! mk. 390

DOMINIK PAWLIK,

BYTOM G.-Ś., ulica Gliwicka nr. 27.

Przez

korzystne
zakupna

jestem w stanie, następujące towary
po niskich cenach

sprzedawać:

Materje na suknie.

kostjumy i bluzki,

Welury Wsypy.

Poszwy. Adamaszki.

Perkale we wszystkich

gatunkach. Materje na

koszule. Linony.

Płótna na fartuchy.

Płótna na prześcieradła do łóżek.

Ręczniki. Trykoty

we wszystkich gatunkach.

Gotowe koszule

dla niewiast i mężczyzn,
płóciennie i trykotowe.

Jako szczególnie
tania polecam wielki zapas

Chustek na głowę
i do okrywania.

Hermann Rothmann

Towary manufakturyjne

GLIWICE

Bytomska ulica 5.

Agitujcie za naszą gazetą!

Tania oferta

tylko jak długo zapas starczy!

Zapasy dobrych silnych Ręczników kuchennych obszytych i z pętlką sztuka 10,75	Zapasy szczeg. dobr. biały Ręczników Jaquardowych obszytych i z pętlką sztuka 39,00	Zapasy dobrych, gęstych Wsypów za metr 45,00	Zapasy szczeg. dobrych Cajgów na ubrania męskie i dla chłopców 130 cm. szerokie za metr 120,00
Zapasy dobrych na ciemne Materij na ubrania męskie 140 cm. szer. za metr 115,00	Zapasy szaro prążkowane Materij na ubrania domowe 130 cm. szer. za metr 59,00	Zapasy prima Barchanu na koszule z prążkami za metr 28,00	Zapasy czysto wełniane Mochairu maryn. modre 90 cm. szer. za metr 75,00
Zapasy szczeg. dob. czysto wełn. Szewiotu maryn. modr. i czarnego 105 cm. szer. za metr 115,00	Zapasy szaro jasno prążkow. Materij na obrusy na stoły śniadaniowe 130 cm. szer. za metr 120,00	Zapasy prima Materij Gobelinowej na pokrycia kanap 120 cm. szer. za metr 105,00	Zapasy prima białych Materij na koszule Od 26,50 począwszy

Dalej polecam
po szczególnie niskich cenach

Nowości w satynie gładkie i wzorowane Zefiry, Nesle, Katuny, Mat. na koszule i inne mat. do prania	Nowości w Woalu i wełnianym Woalu biały i kolorowy, gładki i wzorowany.	Kolorowa czysto wełn. Muslina Muslina nie puszczająca przy praniu. Popelina Krep w najnowszych kolor.	Cudne kolorowe i białe Materje Frotte bardzo tania.
Czysto wełniana Popelina, Gabardyna, Covercoaty, krep czarny i kolorowy.	Eoliena we wszystkich kolorach.	Silczone Materje wiosenne na płaszcze i szlupery damskie.	Dobre gatunki Materij na ubrania męskie tylko nowości, prima marengo, ciemno modro
Prima Adamaszki, i gładkie białe materje wązkie i szer. na poszwy.	160 cm białe Adamaszki na nakrycia łóżek	Cudne materje na zasłony 130 cm białe, kremowe, koloru złota.	Krem czysto wełniane Materje na suknie maryn-modre Materje na ubrania dla dzieci do kom. św.
Czysto wełniane Sukna maryn., modre, czarne	Cudne nowości w materjach na bluzki w przegach i krótkach	Białe Firany, (Gardyny) dobre jakości gotowe i z kawałka, jak długo zapas. jeszcze po starych cenach.	Story, Zasłony, Tiulowe nakrycia na łóżka. Firanki do łóżek i madrasowe Firany.
Prima Poszwy i wsypy na pierzyny do nakrywania i poduszki i prima Płótna na zapaski	Kolorowe, dobre Oksforty na koszule męskie	Atlas wełniany i podszywka (futro) do jakiegokolwiek czarny, szary, reseda i lila.	Prima Liodnera Aksamity maryn. modre, lila, ciemno brązowe i rosyjsko-zielone.
Bawełniane, drukow. Szewioty i bawełniane materje na suknie domowe	Prima Astrachan i mat. flauszowe na płaszcze damskie jeszcze po niskich cenach.	Prima Manszester szary, brunatny, zielony, oliwkowy, jasny	Prima Płótna na prześcieradła 130, 140, 160 cm szerokie.

Henryk Cohn

Dom Towarów Tkanych

Bytom G.-Ś ul. Klukowicka 20.

Telefon 213.

Kolo zakładu Georgstift.

Telefon 213.

Czas sprzedarzy: do południa od 9-1 i po południu od 3-7.

Józef Lupa -- handel żelaza -- **Bytom G.-Sl.** -- ulica Piekarska 3-5

Telefon 279

(naprzeciw kościoła św. Trójcy)

Telefon 279

Towary żelazne = Artykuły budowlane ■ Artykuły do kanalizacji ■ Narzędzia
Sprzęty domowe i kuchenne ■ Skład lamp „Osram” i żarowych pończoszek

Eleganckie nowości!

KOSTJUMY

Płaszcz-Covercoat

Kaftany-Covercoat

Impr. płaszcze jedwabne i kortowe

Płaszcze jedwabne, gabardin. i alpa-

kowe -- Suknie -- Bluski -- Spodniki

Suknie żałobne.

BRACIA BAENDER

Właściciel:
EUGEN BAENDER

-- Bytom, Rynek 23

Pospiesznie!

Pospiesznie!

Teraz jeszcze jest czas!

Zaoszczędźcie wiele pieniędzy, jeżeli

obuwie do Komunii św.

i rozmaite inne obuwia w dobrym gatunku zakupicie tylko

w Domu obuwia u Daumanna,

Bytom G.-S., ul. Hohenzollernów 11.

Mam tylko dobre gatunki po bezkonkurencyjnie niskich cenach.

Dlaczego? Bo nie mam składu dlatego takie ceny!

Wydzierżawienie słupów ogłoszeniowych

Zamierzamy 1-go lipca 1922 poz. należące do Bytomskiej gminy miejskiej słupy ogłoszeniowe na nowo wydzierżawić. Oprócz słupów ogłoszeniowych mogą i słupy transformatorowe do umieszczenia plakatów być używane.

Oferty dzierżawne należy w zamkniętej kopercie z odpowiednim napisem aż do 1-go kwietnia br. nadesłać. Warunki dzierżawne można w pokoju 5 gmachu miejskiego przy placu Klasztornym podesać gość i służbowych przejrzeć.

Bytom, dnia 13-go marca 1922.

MAGISTRAT.

DROGA KRZYŻOWA

według św. Leonarda z Portu Maurice
z nauką o nabożeństwie Drogi
krzyżowej oraz

GORZKIE ŻALE

Modlitwy i Pieśni o Męce Pańskiej,
książeczka obejmuje 79 stron
i zawiera następujące pieśni:

a) przy obchodzie Drogi krzyżowej
Zastanów się o człowiecze
Placzmę wszyscy współ smutnie
O Aniołowie pokój kochający
b) pieśni pośne

Wisi na krzyżu
Jezu Chryste, Panie miły
Dobranoc głowo święta
Zbliżam się ku Tobie przemili
Przed oczu Twoje

c) Gorkie Żale
Godzinki o Męce Pańskiej
Litania o Męce Pańskiej.
Cena egzemplarza 2 marki.

Adresować należy:

„Katolik” Beuthen OS.

Gotowana zupa kartoflana Seidela

bez żadnych dodatków zaraz do używania

Nadaje się szczególnie do konsumpcji masowej
(Kantyn, szpitali, karczem itd.)

Münsterberger Konserven- und Nahrungsmittel-Fabrik
Karl Seidel & Co., Münsterberg i. Schl.

Próby przesyłam na życzenie

Polecam

bardzo tanio:

dla właścicieli koni

Krzyżówki, (Kreuzlein.)

250.— 300.— 350.— mk.

Lejce podwójne

175.— 200.— 220.— mk.

Uzdy do jazdy

60.— 80.— 120.— mk.

Chomąta daj. s. zmienić

używ. 90. nowe 200 mk.

Postronki

320.— 420.— 600.— mk.

Postronki do powozów

300.— mk. Wszelkie to-

wary są z nowej, bru-

natnej skóry. Przysyłka

za zaliczką.

Feige, Breslau II,

Grünstrasse 44.

Obrazę

wyrażoną niechęcią
p. Pawłowi Musiałik
z Miejskiej Dąbrowy dla
dobrej zgody odwołuje.
Dąbek.

Mydło jędrne

la czysty towar,

podwójny kawałek 250 gr.

à 6.50 mk. w paczkach po

240 sztuk franco za zal.

L. Lehnart, Breslau.

Poststrasse 7.

Wyleczenie wodorem (Sauerstoff)

Naturalny nieszkodliwy sposób leczenia, bez przeszkody w wypełnianiu obowiązków zawodu, chorób nerwowych i przebiegających wszelkiego rodzaju, słabości nerwowych, podagry (suche bóle), reumatyzm, zwężenia żył, bóle żołądkowych i kiszki, chorób cukrowych, chorób śledziony, słabości, chorób serca i płuc. Obszerne lekarskie broszura bezpłatnie.

Sanitätsrat Dr. Weise's Heilanstalt Berlin 35 Potsdamerstr. 104.

Hansabank

Oberschlesien

e. g. m. b. H.

Bytom G.-S., ul. Dworcowa 28 29 I.

Zabrze, ul. Nast. tronu 133. Opole, Krakowska 47

Banki pobratymcze w:

Wrocławiu, Koblencji, Essen, Frankfurt nad Menem,
Monachium z 9 filjami.

Zakład centralny hansabanków:

Deutsche Hansabank Akt.-Ges.

Kapitał akc.: 100 milionów marek.

Przyjmowanie oszczędności i pieniędzy depozytowych.

Wykonanie wszelkich interesów w zakres bankowości wchodzących pod korzystnymi warunkami.

GODZINE KASOWE:

Przed połud. od godz. 8¹/₂ — 12¹/₂. — Popołud. od godz. 4¹/₂ — 5¹/₂.

Praktyczny poradnik pszczelniczy

napisał Józef Lorenz, inspektor szkół ludowych i praktyk pszczelarstwa
Książka zawiera 188 stron i 30 pięknych ilustracji, obrazków z życia pszczół i bartnictwa, przedstawiających naocznie, jak ule budować, jakie ule są najlepsze, jak pszczoły podkarmić cukrem, jak postępować z rojami i przy wybieraniu miodu. — Jednym słowem

Praktyczny poradnik pszczelniczy

nakładu „Katolika” jest jedną z najlepszych książek bartniczych, jakie dotąd wyszły z druku. — Cena egzemplarza obecnego 12 mk. Związku pszczelarskiego, zamawiając więcej egzemplarzy, otrzymują nadto stosowny rabat.

Adresować: „Katolik” Beuthen OS.

Baczność dla Polaków!

Który z Polaków zechciałby się zamienić na gospodarstwo 130 mórg pierwszorzędną, dobre budynki z żywym i młodym inwentarzem w pobliżu Poznania. Oferty kierować do Sell, Gross-Borek, Kr. Rosenberg OS.

Ogłoszenia

kazdego rodzaju
wielkie i małe

przyniosą

zawsze pożądany skutek, jeżeli je nadadacie w gazetce, która nie tylko w obwodzie przemysłowym lecz także i poza granicą tegoż obwodu jest mocno rozpowszechniona.

A zatem ogłaszanie

w naszej gazecie

przyniesie wam

wiele korzyści

Siano, słoma do paszy, owies, kukurydza, brukiew, (klaki) otręby, melas i wszelkie inne artykuły paszy sprzedaje po korzystnych cenach

H. Jonas, Nysa,
(Neisse). Zał. 1853 r.
Tel. Nr. 57 i nr. 122.

Obwieszczenie.

Celem stwierdzenia, kto w miejsce zmarłego dyrektora kopalni Muschalika na mocy wręczonych swego czasu propozycji wyborczych jako niepłatny członek magistratu wstąpić ma, wyznaczamy

publiczne posiedzenie

na 18-go bm. w południe o godz. 12¹/₂,

na wielkiej sali gmachu miejskiego.

Bytom, dnia 14-go marca 1922.

Wydział Wyborczy i Zarząd Wyborczy
podp.: Chmielewski, Stanina, Jenderek.

Towary lokalowe

Śląskie płótna domowe i materje na koszule, linon, renforce i inne towary bawełniane poleca znana iako sumienna firma chrześcijańska

Dom Kuona

Wilhelm Stallmach

Zabrze, ul. Doroty,

naroz. ul. Sosnicy, niedaleko kość. św. Anny.

Sprzedż kolejki polnej.

1 lokomotywa polna
46 wozów wielkich do przechylania
1800 m toru kolejowego na podkładach żelaznych i drewnianych, tor 600 mm.

1 baraka do mieszkania 400 kw. metr. z żelaznymi łózkami

i baraka do mieszkania 90 kw. metr. z żelaznymi łózkami

1 szopa na lokomotywę i 1 szopa (kuźnia)

i rozmaite narzędzia do prac ziemnych

są zaraz do sprzedania na miejscu budowy

grobli nad Wisłą w Ooczałkowicach Bór II.

Oferty piśmienne należy zwracać do 25-go marca 1922 r. do Inspekcji Związku Grobelnego nad Wisłą Śląską w Sielce pod Paszczyną G.-Sl. (Deichinspektion des Deichverbandes an der Schlesischen Weichsel in Schätzitz bei Pless OS. Fürstlich-Plessisches Wiesenbauamt).

Paszczyzna, dnia 9. marca 1922 r.

Inspektor Grobelny.

Obwieszczenie.

Od 20-go marca będą bilety na jazdę tramwajową z ponad 3 przystankami i ich dodatki o 40 fen. podwyższone.

Na liniach Gliwice—ul. Klasztorna i Gliwice

Dworzec—Trynek pozostanie cena niezmienną.

Na linii Król. Huta—Huta Bismarka nie będzie

wagon 2. klasy kursował.

Cena jazdy będzie tu wynosić 1.50 mk. dla dorosłych, dla dzieci 80 fen., karty tygodniowe dla kogobądź, upoważniające do 2 jazd dziennie, kosztują 12.— marek.

Karty tygodniowy dla każdego będzie się również sprzedawać na liniach:

Katowice—Bogucice Południe

Katowice—Załęże, ulica Poprzeczna po cenie:

3. Klasa 12.— mk., 2. klasa 16.— marek.

Dalej zaprowadzi się bilety 3. klasy na następujących liniach po cenie 1 mk.

a) Gliwice, Plac Germania—Koszary piechoty

b) Gliwice, Plac Germania—ul. Bergwerkstrasse, Kolonia Huldshinskiego

c) Zabrze Kochmann—Zaborze, ul. Michała

d) Zabrze Kochmann—Zaborze, ul. Luizy

e) Chebzie, Frydenshuta karczma

f) Król. Huta, Hale Targowe—Charlottenhoferschacht

g) Król. Huta, Hale Targowe—Chorzów kościół

h) Katowice—Załęże, Dwór

i) Katowice—Dąb, kościół

k) Katowice—Huta Hohenlohego karczma

l) Katowice—Bogucice Strzelnica.

Sprzedawać się będą bilety z starym nadrukiem ceny. Cena sprzedaży będzie uwidoczniła ogłoszeniem zawieszonym w wagonie.

Katowice, dnia 14. marca 1922.

Śląska Spółka Akcyjna Tramwajowa.

KORESPONDENCYE.

Orzegów w Bytomskim. (Korespondencya.) Żali się korespondent z Laurahuty, że jeszcze żaden inwalid górniczy lub hutniczy żadnych żalów o dolegliwościach swoich w gazecie nie umieścił. Można by na tą korespondencyę odpowiedzieć bardzo obszernie, lecz łamy gazety na taką odpowiedź byłyby niewystarczające. To też przychodzę do przekonania, że ustne porozumienie byłoby bardzo wskazane. Szan. korespondencie z Laurahuty! Podaj mi Twój adres, aby się porozumieć co do spotkania i omówienia wszystkich naszych bolączek.

Teraz wzywam i zapraszam wszystkich, aby do jednego przybyli w niedzielę 19 b. m. (uroczystość św. Józefa) o godzinie 1 po południu do Orzegowa (Dom Związkowy) na zebranie inwalidów górniczych i hutniczych, wdów i sierót. Zapraszam wszystkich członków i przewodników z Bobrku, Goduli, Szombierka, Rudy i z dalszej okolicy. Zapraszam także starostów knapszaltowych i rady załogowe z wszystkich okolicznych kopalń i hut. Przybędzie na nasze zebranie i radzie z nami wspólnie o poprawie naszego ciężkiego losu. Położenie jest tak trudne, że jesteśmy zmuszeni odzywać się do dobrego serca pracujących jeszcze braci. — Na koniec życzę wszystkim Józefom szczęścia i zdrowia w jak najdłuższe lata. Oby wszyscy inwalidzi - Józefowie przybyli na nasze zebranie, wstąpili do naszego Związku i stali się jego szermierzami. Przyprowadźcie także na zebranie tych wszystkich, którzy dotąd nie należą do naszego Związku. — Konstantyn Węgrzyk, przewodnik Związku inwalidów, wdów i sierót, Orzegów, ulica Bytomska 30.

Wiadomości z bliższych i dalszych stron.

— **Nowe wsparcia dla położnic.** Parlament niemiecki uchwalił 17. grudnia 1921 nowe przepisy o podwyższeniu wsparcia dla położnic, które w Niemczech weszły w życie dnia 23. grudnia 1921 roku.

Przepisy te opiewają, że położnica ubezpieczona w kasie chorych ma otrzymać za karmienie dziecka połowę zwyczajnego wsparcia w chorobie, przynajmniej zaś dziennie 4.50 mk. wsparcia przez 12 tygodni, a oprócz tego jeszcze przez 10 tygodni 3 marki dziennie wsparcia położniczego.

Położnice, które same nie są ubezpieczone, mają również prawo do wsparcia, jeżeli ich mąż jest ubezpieczony w kasie chorych. I dla nich wsparcie położnicze wynosi 3 marki dziennie przez 10 tygodni, a wsparcie za karmienie 4.50 mk. dziennie przez 12 tygodni.

Po wszystkie te wsparcia zgłaszać się należy do najbliższej kasy chorych, w której położnica, albo jej mąż są ubezpieczeni.

Do tego samego wsparcia mają prawo także ubogie położnice, chociaż ani same ani też przez męża nie należą do kasy chorych, jeżeli ich dochód roczny nie przekracza 15 000 mk. I w tym wypadku wypłaca wsparcie najbliższa kasa chorych, lecz tutaj na rachunek rządu.

Katowice. (Urzednicy niemieccy w opalach.) Niemal wszyscy urzednicy policji państwowej w Katowicach i okolicy otrzymali w tych dniach od prezydenta regencji w Opolu pismo, w którym się żąda, aby urzednicy ci w ciągu 5 dni oświadczyli się, czy myślą pozostać nadal na obszarze Górnego Śląska przyznanym Polsce, lub czy też pragną pozostać nadal w służbie niemieckiej w tak zwanej niemieckiej części Górnego Śląska lub gdzie indziej w Niemczech. Urzednicy, których to dotyczy, uważają, że w ten sposób regencja w Opolu chce się ich pozbyć, ponieważ termin 5-dniowy jest za krótki, by mogli w obecnym czasie żądanie regencji należyście złatwić. Niewątpliwie niejedyn z urzedników pragnąłby i mógłby też pozostać na Śląsku polskim, ale musiałby się porozumieć w tej sprawie z czynnikami polskimi, a poza tem niejedyn chciałby się poinformować o stosunkach mieszkaniowych i innych w tych okolicach, dokąd go władze niemieckie zamierzają ewentualnie przenieść.

Katowice. (W sprawie odbioru pozwolenia na wywóz.) Kupcy, którzy na podstawie poświadczenia doradcy powiatowego złożyli w Wydziale Aprowizacyjnym podania o pozwolenie na wywóz, mogą odebrać te pozwolenia w Wydziale Aprowizacyjnym w Katowicach, Russischer Hof, pokój 23.

— **Wielkie oszustwo o wykryto tu w dniach ostatnich.** Kilka firm poznańskich zamówiło u pewnego tutejszego „kupca“ 15 wagonów węgla i zapłaciło go nawet po odbiorze rachunków. Tymczasem mijał tydzień za tygodniem, a węgla jak nie widać, tak nie widać. Wobec tego jeden z kupujących przybył osobiście z Poznania do Katowic, aby zbadać na miejscu zbyt podejrzaną sprawę. Tu się przekonał, iż on jak i jego współzamawiający stali się ofiarą przebiegłego oszusta. Sprawą zajmie się w najbliższym czasie prokurator bytomska.

Bogucice w Katowickim. (Sprawy gminne.) Od 1. kwietnia począwszy zobowiązywać będzie w naszej gminie nowy podatek od psów. Za pierwszego psa wynosi roczny podatek 200 mk., za każdego innego dalsze 200 marek. Za psy trzymane na łańcuchu płaci się tylko 6 mk., jeżeli posiadacz domu ma tylko jednego psa; za psy do pilnowania

składów płacić trzeba 50 mk. — Na ostatnim posiedzeniu zastępcstwa gminnego uchwalono zapomogę dla biednych dzieci, przystępujących po raz pierwszy do Komunii świętej, w wysokości 15 tysięcy marek.

Siemianowice w Katowickim. (Sprawa połączenia Siemianowic z Laurahutą.) Na ostatnim posiedzeniu zastępcstwa gminnego rozwoził się burmistrz gminy szereg nad połączeniem obu gmin w jedną. Połączenie to ma nastąpić już w dniu 1. kwietnia b. r. i wszyscy dotychczasowi urzędnicy obu gmin przechodzą pod władzę nowoutworzonej, na której czele będzie stał burmistrz Klopsteg, zaś urząd budowlany będzie prowadził komisarz burmistrz Heidrich. Nazwa miejscowości będzie nadal Laurahuta-Siemianowice. Wszelkie inne urzędy, jak n. p. urząd stanu cywilnego, związki szkolne i podobne będą również rozwiązane.

— (Podatek od psów.) Według uchwały zastępcstwa gminnego pobierać będzie się w przyszłości następujący podatek od psów: Za pierwszego psa rocznie 100 mk., za każdego dalszego 200 mk., a za psy wartownicze 24 marki rocznie. Dochód z tego podatku wynosił dotąd 20 tys. mk., a według nowych opłat wynosić będzie około 78 tysięcy marek.

Sośnica w Zaborskim. (Co to ma znaczyć?) W ostatnich numerach naszej gazety pisaliśmy o niemieckich napadach na wieś, przeprowadzonych dwa dni z rzędu: w poniedziałek i wtorek wieczorem. Obecnie dowiadujemy się, iż w wymienione dni odbyły się na łakach przy Sośnicy ćwiczenia orgeszowców gliwickich w pełnym rynsztunku wojkowym. Orgeszowcy, w sile kilku oddziałów, uzbrojeni byli w karabiny, rewolwery i karabiny maszynowe. O ćwiczeniach powiadomiono straż gminną, która wobec bojówek niemieckich była zupełnie bezsilna. Jedynie powiadomiła o tych wypadkach kontrolera powiatowego. — Ćwiczenia orgeszowców pod Sośnicą odbywały się już dawniej. Bardzo smutna sprawa, jeżeli podobne wypadki się zdarzają. Od czego są władze? A potem. Czyżby orgeszowcy rzeczywiście zamierzali zamienić ziemię górnośląską w morze krwi i pożogi wojennej? Wszystko, co widzimy i słyszymy, wskazuje na to bez najmniejszej wątpliwości.

Zaborze. (Napad rabunkowy.) Do mieszkanka sklepikarza Franc. Szumurczyka przy ulicy Fabrycznej wtargnęli złodzieje, którzy skradli 10 tysięcy marek, złoty i srebrny zegarek oraz inne kosztowności. Złodzieje zbiegli bez śladu.

— (Z urzędu stanu cywilnego.) W lutym zgłoszono w tutejszym urzędzie stanu cywilnego: 73 narodzenia, 20 zgonów i 38 ślubów.

— **Szobiszowice pod Gliwicami.** (Poincare o wypadkach szobiszowickich.) Dziennik „Action Francaise“ zwrócił się do prezydenta republiki francuskiej, Poincarego, z zapytaniem, kiedy należy się spodziewać zadośćuczynienia za wypadki szobiszowickie. Poincare odpowiedział: Śledztwo nie jest prowadzone z taką szybkością, jak bym sobie życzył. Jednakże zwróciłem się z prośbą do tych panów, którym śledztwo powierzono, aby sprawę przyspieszyli. Obecnie posiadam już pewne wyniki. Dnia 1. marca telegrafował generał Le Rond, że wykryto nowe składy broni. Z pomiędzy sprawców ujęto tylko kilku. Jednakże znamy wszystkich po nazwisku. Jest ich ogółem 18 osób, o których pierwotnie przypuszczaliśmy, że wszyscy przekroczyli linię demarkacyjną do Niemiec. Tymczasem dnia 3. marca aresztowano czterech, dnia 4. marca jeszcze dwóch, wszystkich na obszarze plebiscytowym Górnego Śląska. Wobec tego brak jeszcze 12, którzy niewątpliwie zbiegli do Niemiec. Dowiedziawszy się o tem, zleciłem naszemu ambasadorowi w Berlinie, aby się porozumiał z kolegami angielskim i włoskim i od rządu niemieckiego zażądał aresztowania owych 12 i wydania aresztowanych w ręce Komisji Międzysojuszniczej. Jednakże sprawa ta nie jest tak łatwa. W każdym razie mamy 6 aresztowanych w Opolu pod silną strażą. Wszyscy odpowiadają będą przed francuskim sądem wojennym. Na wynik śledztwa czekam z niecierpliwością i zdaje mi się, iż nie będę musiał długo czekać. Wszystkie wyniki śledztwa przedłożone zostaną Radzie ambasadorów w Paryżu, która jedynie zarządzić może kroki, jakie będą konieczne.

Wyry w Pszczyńskim. (Budowa kościoła.) W naszej wsi mamy od kilku lat tymczasowy kościółek, znajdujący się w pewnej gospodzie. Kontrakt najmu jednak się kończy i jeszcze w bieżącym roku rozpocznie się budowa nowej świątyni. Stanie ona w środku wsi i zbudowana zostanie w stylu barokowym. Na razie wykonana będzie tylko poprzeczna nawa i część środkowej nawy. Wykończenie kościoła pozostawi się późniejszej generacyom.

Kędzierzyn w Kozielskim. (Dalsze aresztowania bojowców niemieckich.) W tych dniach aresztowano tu 8 mężczyzn, o których stwierdzono, iż są członkami bojówek niemieckich. Na rozkaz kontrolera powiatowego wywieziono aresztowanych przez Racławice do Niemiec.

Racibórz. (Adwokat Ratajski prezydentem Poznania.) Dzienniki poznańskie donoszą, że prezydentem Poznania został adwokat Ratajski. — Nowy prezydent miasta Poznania jest bardzo dobrze znany obywatelom miasta i okolicy Raciborza z czasów przedwojennych, kiedy tu był adwokatem i brał czynny udział w naszym ruchu polskim.

Hań w Raciborskim. Okropne nieszczęście zdarzyło się tu przed kilku dniami. Dzieci, powracające ze szkoły do domu, znalazły granat ręczny. W mniemaniu, że to grzechotka, jeden z chłopaków

bawił się granatem. Nagle nastąpił wybuch; odłamki granatu rozdarły chłopaka w kawałki.

Żyrowa w Strzeleckim. (Znalezienie zwłok dwóch zamordowanych Polaków.) Dnia 4. marca b. r. znaleziono w lesie pomiędzy Wysoką a Żyrową zwłoki dwóch Polaków z Obrowca, niejakiego Bingowskiego i Pinkawy, którzy w lecie zeszłego roku zostali przez Selbstschutz wywiezieni, zamordowani i powierzchownie w ziemi zagrzebani.

Prudnik. (Drugi świętokradca) nie nazywa się Karol Schmidt, lecz Fritz Halfa. Jest to młodyk 22-letni, syn oberżysty Halfy z Pielgrzymowic (w Pszczyńskim). Kilka dni po dokonanej kradzieży przybył ponownie do Prudnika. Policja kryminalna, dowiedziawszy się o jego pobycie w mieście, puściła się w pościg za świętokradcą. Goniono go od wsi do wsi aż ostatecznie znikł w lesie pogranicznym. Niewątpliwie znajduje się teraz na terytorium czeskim. Władze czeskie zostały powiadomione o „mitym“ gościu. Niemieckie gazety piszą, iż młody Halfa był członkiem byłego Selbstschutzu.

Ligota w Prudnickim. (Kilka słów o naszych hajmattrojerach.) Na dowód, jacy to nasi hajmattrojerzy są „treu“ ojczyźnie, niech posłużą następujące wypadki: W tych dniach otrzymali nasi gospodarze napomnienie od zarządu gminnego, wzywające do oddania rządowi kontyngentu zboża, tak zwanego „Pflichtgetreide“. Na morgę przypada czwarta część tego, co wyznaczył powiatowy urząd zbożowy, t. j. ¼ centnara. Ody napomnienie podano do publicznej wiadomości, nasi hajmattrojerzy zaczęli nie tylko narzekać, lecz wprost na rząd wyzywać. Jeden mówi, że sobie z rozporządzeń władz nic nie robi, drugi, że zboża nie odda, bo nie dostał z lasu drzewa na opał przy publicznej sprzedaży, trzeci krzyczy, iż ma więcej oddać, jak inni, co jest Polakiem oraz, że inni, którzy mają mniej jak 20 morg pola, są wolni od przymusowego oddawania zboża. Za to, gdy chodzi o branie, zapatrują się hajmattrojerzy wręcz inaczej. Tak up. przy podziale węgla gminnego. Wówczas biorą całe fary po 30 i 40 centnarów. Zagrodnikowi dostaje się 10, a siodłakowi nawet tylko 12 centnarów, a gdy się da to go zupełnie ominą. Tacy są nasi hajmattrojerzy. Brac bez końca, gdy dają, lecz nie nie dać, gdy biorą.

SPRAWY TOWARZYSTW.

Walny Zjazd Delegatów Dzielnicy Śląskiej „Sokoła“ (Województwa Śląskiego) odbędzie się w niedzielę 19. marca br. o godz. 2-giej w Katowicach na sali „Volksgarten“ przy ul. Emmy 27. Ze względu na ważny porządek obrad wzywamy wszystkich delegatów przybyć punktualnie. Delegaci muszą posiadać odpowiednie legitymacje.

Wydział Komisyjny.

Brzeziny. Tow. gmin. „Sokół“ urządza zebranie dnia 19. bm. w niedzielę o godz. ½5. na sali p. Dziwokiego. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy, dlatego udział wszystkich członków konieczny pożądanym. Zarząd.

Lipiny. Tow. ośw. „Promień“ ma w niedzielę, dnia 19. bm. o godz. 4. po poł. w lokalu p. Machonia walne zebranie. Komplet członków pożądanym. Zarząd.

Lipiny. Posiedzenie Związku św. Józefa odbędzie się w niedzielę, dnia 19. bm. po poł. o godz. 2. na malej sali p. Machonia. Zarząd.

Świętochłowice. W niedzielę, dnia 19. bm. w dzień św. Józefa przystępuje towarzystwo katolickich robotników pod opieką św. Józefa podczas nabożeństwa o 3½, które się na intencję tow. odbędzie, do stołu pańskiego. Przyjętych do spowiedzi św. jest w sobotę po poł. Uprasza się członków o liczny udział w powyższym nabożeństwie. Po poł. o godz. 4. posiedzenie na sali p. Pawłasa, na które przybyć się także członków i gości mile zaprasza. Zarząd.

Ruda. Związek górnośląskich Inwalidów wdów i sierót ma posiedzenie w niedzielę, dnia 19. bm. o godz. 4. po poł. u p. Bendla. Zwołujący Antoni Kupietz.

Załęże. W niedzielę, dnia 19. bm. urządzają wszystkie tow. katolicko-polskie na sali Grünfeldowej wieczorem o godz. 7. przedstawienie pasyjne w obrazkach świetlnych. Zapraszamy szan. rodaków uprzejmie na to przedstawienie gdyż czysty zysk przeznaczony jest na nowe dzwony.

Rozdzień-Szopienice. Zebranie tow. śpiewu „Wyspiański“ odbędzie się w niedzielę, dnia 19. bm. o godz. 3. po poł. na malej salce w Sokolni. O liczny i punktualny udział uprasza Zarząd.

Sekretariat Związku Kół Śpiew. w województwie śląskim mieści się od 15. bm. począwszy w Bogucicach w starej szkole naprzeciw kościoła. Odtąd należy się z części Śląska, przypadającej Polsce w wszystkich sprawach dotyczących Związku Kół śpiewackich lub ruchu śpiewaczego, a także „Śpiewaka Śląskiego“ zwracać pod adresem: „Sekret. Związku Kół Śpiew. Jan Foltzik, Bogutschütz b. Katowitz (stara szkoła). Kola śpiewackie w niem. części Śląska pozostałe hiech się zwracać pod dotychczasowym adresem p. Złotkiew w Bytomiu.

Pomimo wysokiej wartości złota wysokiego kursu franku szwajcarskiego sprzedaje się **nasze towary złote** ak długo zapas starczy po nadzwyczaj niskich cenach. Rzeźlna obsługa. —

N. Jacobowitz, Katowice. Skład zegarków przemysłu szwajcarskiego ulica Grundmanska nr. 7 w domu Colosseum.

Baczność!

10% rabatu!

Baczność!

Dopiero co nadeszły

po nadzwyczaj niskich cenach:

Firany (Gardyny) i towary płócienne, artykuły męskie towary białe i wełniane, również wszelkie artykuły z tej branży.

Dajemy osobny rabat **10 procent** na wszelkie ceny.

Tania sprzedaż zaczęła się: **W środę, dnia 15. marca 1922.**

J. Karmeinski & Co., Bytom G.-Śl.

Stale ale korzystne ceny. **ul. Krakowska 3 przy Rynku.** Stale ale korzystne ceny.

Czy się chcecie ochronić?
przed włamywaczami?

to zaopatrzyć zaraz

Zabezpiecznikiem (Tür-Sicherung)

HERMETICA

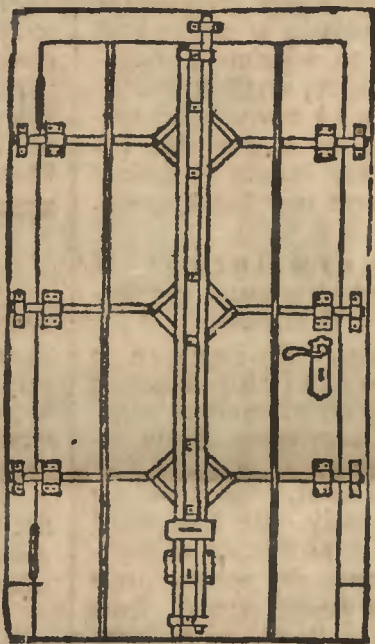
D. R. P. 328 427

drzwi od pomieszkania, interesu lub składu.
„Hermetica“ zamyka drzwi jednym obro-
ceniem **ośm razy!**
Jedyny wyrób dla okręgu przemysłowego G.-S.

Carl Reichmann, Katowice,

Telef. 253. fabryka maszyn. Telef. 253.
Zwiedzenia dla inżyniera bezpłatnie.

Zamek chroniący od włamania

Hermetica D.R.P.

S. J. Arnheim, Berlin,

najstarsza i największa specjalna fabryka
szaf pieniężnych ogniotrwałych,
safe, kas opancerzonych.

Specjalność:

Szafy do wmurowania i na
maszyny do pisania, skrytki.

Zastępca generalny:

Carl Reichmann,

Telefon 253. **Katowice.** Telefon 253.

Ian Sporys

Bytom G.-S.,
ulica Tarnogórska 43
w domu mistrza piekar-
skiego Kaballa
Wszelkie

reperacje

zegarów i ze-
garków kie-
szonkowych

wykonuje się jak wia-
domo dobrze, prędko i
tanio!

POLECAM MOJ WIELKI SKŁAD

jeszcze po niskich cenach i to:

Poszwy koloru czerwonego i niebiesko-krafkowanego,
towar wąski i szeroki.

Gotowe poszwy adamaszkowe
z bardzo pięknymi haftami.

Wielkie poduszki.

Nakrycia wafelowe i adamaszkowe **na łóżka.**

Nakrycia na łóżka z haftami, czerwone i zielone

Nakrycia na stół ze sukna, adamaszku i płótna.

Czysto-wełniane chustki stanikowe.

Chodniki. Firany.

Najlepsze **materje na ubrania męskie,**

także **czarny i modry kamgarn.**

Białe spodnice z szerokimi haftami.

Białe materje na suknie.

Gotowe białe suknie do Komunii św.

Biały jedwab-eoliena i eoliena

w wszystkich modnych kolorach, po szczególnie niskich cenach

Dziane ubranka dla chłopców.

Wielki zapas serwisów do kawy

9-częściowych z cudnymi kwiatami i złotym rąbkiem.

Przyjmujemy także srebrna i złote monety za towar.

DOM TOWAROW

H. HERZBERG

ZABORZE G.-Śl.

Th. Hammerling,

Bytom

ul. Klukowicka nr. 2

Tel. 1411

Fabrykacja

czekolady i marcyp-

pany, delik, pieczywa,

cukierków i konfi-

turów.

Słuczne masło

naturalne

ze wsi w paczkach po

9 i 19 funtów po cenach

dziennych franko przysła

Butter-Import

E. Westphal,

Norwiltischken

bei Scillen Ostpreußen.

Biuro prawne

i inkasowe

Bytom, ul. Grąbnera 10a

Telefon 1634 przyjmuje

opracowanie wszelkich

spraw prawnych, podat-

kowych, rentowych i tym

podobnych.

Do sprzedania:

Regały

stoły do sklepu

nowe i używ.

meble

Keins, Bytom

ulica Klukowicka 10a

Do Komunii św.

polecam **bardzo korzystnie:**

Wspaniałe suknie białe i czarne

jako też wszelką potrzebną wyprawę w bieliznie

Równocześnie polecam mój **bogato zaopatrzony skład**

Konfekcji dla pańienek i dzieci. Płaszczy

wiosennych, sukni i spodników i t. d.

Irma Hamburger, Bytom

Tarnogórska szosa 20. I. piętro

Bardzo dobre i tanie

nowości wiosenne

na ubrania męskie

Spec. najlepsze czarne i kolorowe sukna,
trykoty pończoszkowe na kalisy, su-
kienne kamgarny, sukna na bilardy,
pulpity, mundury. Sukna do obla-
mowania, sukna do obijania powozów.

Materje na podszewki (Futro)

F. i E. Schoedon, Bytom GS.

ul. Tarnogórska 1 i p., wchod z ul. Bäckerstr.

naprzeciw kościoła N. Marii Panny.

Telefon 1654

Cukiernia i restauracja

Górskiego

Katowice

32 ulica Fryderykowska 32

☞☞☞

Pierwszorządne pieczywo.

Zamówienia poza dom

Kawaler 26 lat stary

z zawodu cukiernik i piekarz pragnie za-
wrzeć znajomość z inteligentną, mającą
i przyzwoitą panną lub wdową w celu oż-
naku.

Oferty z foto. rafa, które się napewno
odezwe przez korespondencję pod nr. 258 K. O.
40 do redakcji „Kurier” w Bytomiu.

Przypominam i równocześnie polecam moją

pracownię

chorągwi, szat liturgicznych,
oznak związkowych.

Specjalnego oddziału: Wyzywiania sukni, haftów Rd.

Oppelner Fabrics u. Paramenten-Fabrik

Hermann Hirsch, Oppeln, Ring 17, 3. Etg.

Ostatnie wiadomości z dnia 15-go marca.

O rokowania polsko-niemieckie.

Nota Polska do Rady Ambasadorów.

Paryż, 15. marca. Poseł Zamoyski jako przewodniczący delegacji polskiej na konferencję pokojową, wręczył dziś Radzie Ambasadorów notę w sprawie rokowań pomiędzy Polską a Niemcami, przewidzianych w art. 92 traktatu wersalskiego. Wręczenie tej noty spowodowane zostało zawiadomieniem rządu niemieckiego, wystosowanym do rządu polskiego, w którym rząd niemiecki oświadczył gotowość podjęcia rokowań.

P. Zamoyski przypomina w nocie, iż rząd polski uczynił wszystko, co było w jego mocy, ażeby spełnić warunki w sprawie tych rokowań pod dozorem Rady Ambasadorów oraz, że Polska poddała się wszelkim warunkom, postawionym jej przez Radę Ambasadorów. Pomimo zamierzonego przez Radę Ambasadorów celu tych rokowań nie mogły być one podjęte z powodu zarządzeń rządu niemieckiego mających na celu odwołanie. Rząd polski przyjmuje do wiadomości ostatni krok rządu niemieckiego i oświadcza gotowość uczynienia wszelkich koniecznych kroków celem podjęcia dotyczących rokowań w myśl życzeń rządu niemieckiego.

Ponieważ rząd niemiecki podniósł sprawę stowiska rządu polskiego w sprawie przewozu towarów niemieckich przez Polskę do Rosji, oświadcza rząd polski, iż jest gotów udzielić zezwolenia na wolny przewóz to-

warów przez obszar polski pod warunkiem, iż Niemcy wypełnią lojalnie zobowiązania, wynikające z art. 266 traktatu wersalskiego i wniosą wszelkie zarządzenia bojkotujące wywóz niemieckich towarów do Polski. Nota posła Zamoyskiego podnosi, że traktat wersalski użycza Polsce w sposób stanowczy ochrony przeciw tego rodzaju zarządzeniom. Nota przypomina przy tej sposobności protesty rządu polskiego wniesione do Rady Ambasadorów mianowicie przeciwko systematycznemu naruszaniu traktatu wersalskiego przez Niemcy.

Nota podkreśla dalej, że rząd polski stale gotów jest wszelkimi środkami współpracować przy odbudowie komunikacji i wolnej wymianie towarów. Z tego powodu widzi się zmuszony żądać ścisłego przeprowadzenia traktatu wersalskiego. Ponieważ na drodze bezpośrednich rokowań nie można było osiągnąć porozumienia z rządem niemieckim, polska delegacja na konferencję pokojową prosi Radę Ambasadorów o wywarcie swego wpływu, ażeby wszelkie zarządzenia bojkotu gospodarczego, których rząd niemiecki chwycił się przeciwko Polsce zostały ostatecznie usunięte, zanim zostaną podjęte rokowania polsko-niemieckie, które rozpoczną się natychmiast po otrzymaniu przez Polskę tej części G. Śląska, która została jej przyznana na podstawie plebiscytu.

Opodatkowanie wina szampańskiego w Niemczech.

Berlin, 15. marca. Partya socjalistów podała wniosek w parlamencie o wyższe opodatkowanie wina szampańskiego. Podatek za szlachetne gatunki tego wina ma wynosić 50 marek (obecnie 12 mk.) od butelki, za gorsze gatunki 10 mk. (obecnie 3 mk.). Ohliczono, że z takiego podwyższenia byłoby 500 do 600 milionów marek rocznego dochodu.

406 milionów marek niedoboru.

Berlin, 15. marca. Etat miasta Berlina wykazuje na rok bieżący 406,9 milionów marek niedoboru.

Mróz i śnieg w Hiszpanii.

Madryt, 15. marca. W północnej Hiszpanii spadł obfity śnieg i zapanował silny mróz.

Sowiety a konferencja znawców.

Paryż, 15. marca. Jak „Petit Parisien“ donosi, rząd francuski nie otrzymał od sowietów depeszy, domagającej się dopuszczenia przedstawicieli bolszewickich na konferencję znawców. Zresztą to nie zależy obecnie od Francji, lecz od Włoch, które konferencję w Genewie przygotowują. Lecz mało jest nadziei, aby życzeniu sowietów stało się zadość, bo w konferencji znawców tylko państwa ententy biorą udział.

Widoki żniw w Rosji.

Moskwa, 15. marca. Sprawozdania o stanie oziminy w obwodach dotkniętych klęską głodową są bardzo niekorzystne. Szczególnie w gubernii smoleńskiej liczą się z bardzo małymi zbiorami. Cokolwiek lepiej przedstawia się położenie w północnej części gubernii woroneskiej i w guberniach samarskiej i carycyńskiej oraz w republikach tatarskiej i baskirskiej. W zachodnich guberniach natomiast żniwa zapowiadają się dobrze, na Ukrainie średnio, a ostatecznie na Sybirze bardzo dobrze.

Wkroczenie Envera Paszy do Buchary.

Konstantynopol, 15. marca. Z Tyflisu donoszą, że Enver Pasza wkroczył na czele armii czerwonej do Buchary i ogłosił tam rządy sowieckie, nawiązując natychmiast stosunki z Moskwą. Państwo Buchary jest sprzymierzone z Kemalistami.

Walki w Transwalu.

Johannesburg, 15. marca. Walki pomiędzy strejkującymi a wojskiem zaostrzają się. Obie strony walczą zawzięcie, atoli strejkujący nie są w stanie powstrzymać naporu oddziałów wojskowych, uzbrojonych i wyekwipowanych po wojennemu. Dziś przed południem stoczono formalną bitwę na przestrzeni 15 kilometrów. Strejkujący, mimo, że się okopali i bronili się dzielnie, zmuszeni zostali do wycofania się. Poniosli oni znaczne szkody. W ostrzeliwaniu stowiska strejkujących brały udział trzy okręty wojenne.

London, 15. marca. Po prawie jednogodzinnej ostrzeliwaniu z karabinów maszynowych i dział poddało się wojskom rządowym miasto Fordsburg, ostatni punkt oparcia strejkujących. Liczba wziętych do niewoli jest wielka.

Składajcie na „Sierociniec Polski“ imien. Dr. Andrzeja Mieleckiego.

Konferencja sanitarna w Warszawie.

Genewa, 15. marca. Dotychczas przyjeły zaproszenie rządu polskiego na konferencję sanitarną w Warszawie w celu zwalczania epidemii następujące państwa: Niemcy, Austria, Belgia, Finlandya, Francja, Anglia, Węgry, Włochy, Holandia, Rumunia, Szwecja, Czechosłowacja, Szwajcaria.

Genewa, 15. marca. Rząd niemiecki wyznaczył jako swoich przedstawicieli i rzeczoznawców na międzynarodową konferencję sanitarną, mającą się odbyć w Warszawie 20. marca br., dr. Freya, dyrektora ministerstwa higieny publicznej Rzeszy, oraz prof. Otto, dyrektora instytutu dla badania chorób zakaźnych i delegata ministerstwa opieki społecznej. Rząd belgijski wyznaczył jako przedstawiciela swojego na tę konferencję dr. Van Bockel.

Ata
Henkel'a
proszek do szorowania
wszystko
ślicznie
czyści!

Ata nadaje się do czyszczenia wszelkich sprzętów kuchennych, szczególnie pieców, łazienek, klozetów, marmuru, posadzek.
Fabrykant: Henkel & Cie., Düsseldorf.

Cegła glazurowana na piece, flize na posadzki w wszystkich kolorach rury cementowe, buncłowe koryta dla świń, żłoby gliniane dla krów jako też wszelkie inne towary żelazne poleca
Henryk Knoche,
Gliwice, ul. Klasztorna 33 (Klosterstrasse) w pobliżu sądu. Telefon 169.
Skład żelaza i wyrobów cementowych.

Zakład fotograficzny
„Rembrand“
Bytom, ulica Tarnogórska nr. 8 w domu p. Feinblera.
Wykonuje
pierwszorzędne fotografie do komunii św.

Bank Zjednoczenia

Towarzystwo Akcyjne

Oddział Katowice

Plac Fryderykowski (Rynek) 4.

w domu Schwerina

poleca się do załatwienia
wszystkich interesów
bankowych.

Największe oprocentowanie
wkładów. Płaci od oszczędności
w polsk. walucie || w niem. walucie

6% || **5%**

Dogodne warunki przy zakładaniu
rachunków bieżących (Conto-Corrent)

Korzystne kupno i sprzedaż
zagranicznych walut!

Numer telefonu Katowice 1020.

Jezeli was męczy kaszel lub duszność

użyj. tylko aptekarza Nothmanna cyprysowe

KROPLE PECTYL

Łedziecie zadziwieni szybką i skuteczną ulgą po użyciu 10 kropli tego lekarstwa, gdyż „Pectyl“ jest najlepszym środkiem na kaszel, cierpienia płuc i astmę. Radzę używać tylko „Pectyl“. Wiele podziękowań, których dla braku miejsca nie można umieścić, świadczy o skuteczności tych kropli. — Cena za 30-gramową butelkę 25.— mk.; za 50-gramową 37,50 — mk.; 1 całkowiłą kurację (6 butelek 50-gramowych) 137,50 mk. „Pectyl“ jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Wyborny tytoń

funt 18.00 marek

Holenderski 20 mk. — Czarny kręcony 22 mk.
Portoriko 23 mk. — Złoto-kolorowy szag 27 mk.
Bremski Lloyd 35.— mk.

Dagobert Rund. Berlin N. 24,
Grosse Hamburgerstrasse 1.

Najlepsze reparacje zegarków

jedyna gwarancja swój zegarek przez długie lata w dobrym stanie utrzymać.
Największy skład zegarków towarów złotych i srebrnych, nowości damskich torebek, etui do papierosów i t. d. i t. d.
Obrączki ślubne znakomicie wykonane.

Emil Stiller, Katowice
ulica Grundmanna 36, telefon 1957.

Kości, odpadki papieru, wszelkiego rodzaju szmaty, skórki, butelki, stare żelazo, cynk, odpadki kruszców kupuje

M. Reichmann
Bytom, ulica Długa 5.

samodziałający, najskuteczniejszy proszek do prania!

Jest nie tylko najlepszym ale i najtańszym środkiem do prania.

Ułatwia pracę, zaoszczędza węgla, zmniejsza wydatki.

Proszę zważać na tak wielką korzyść i kupować Persil.

Jedyni fabrykanci: Henckel & Cie., Düsseldorf, również Henckela sody do prania i bielenia bielizny „Henko“.

Bank Przemysłowców

Towarzystwo Akcyjne.

Kapitał zakładowy: 200 000 000 marek.

Rezerwy: 130 000 000 „

Główna siedziba w POZNANIU.

ODDZIAŁY:

Bytom GŚ., Dortmund, Gliwice GŚ.
Gelsenkirchen, Gdańsk, Heerlen (Holandia)
Katowice GŚ., Oberhausen, Poznań
Pszczyna GŚ., Racibórz GŚ.,
Rotterdam (Holandia), Sosnowiec, Strass-
burg (Francja), Toruń i Zawiercie.

Reprezentacje:

Berlin, Lublin i Warszawa.

Ajenty: Bottrop, Essen, Hamborn.
załatwiają wszelkie

transakcje w zakresie bankowości wchodzące
jako to:

Kupno i sprzedaż papierów procento-
wych, udzielanie pożyczek, przyjmo-
wanie oszczędności za wysokim opro-
centowaniem, zmianę waluty obcej itd.

Pierzcie mydłem

Jedyni fabrykanci

Chem. Fabryka - P. Strahl & Co.
Szopienice G-Sl.

Stephan Czaplicki

Sp. z ogr. odpow.

Plac Cesarza Bytom GS. Telefon
Franc. Józefa nr. 1235

Specjalny skład

towarów stalowych
sprzętów domowych
kuchennych.

Walne Zebranie

Banku Ludowego,
eingetr. Genossenschaft mit unbeschr. Haftpflicht
w Koźlu

odbędzie się w niedzielę, dnia 26. marca
o godz. 9½ przed południem w lokalu
bankowym.

- 1) Sprawozdanie Zarządu z czynności Banku
i przedłożenie bilansu za rok 1920.
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej.
- 3) Przyjęcie bilansu, udzielenie pokwitowania
Zarządowi i Radzie Nadz. oraz podział zysku.
- 4) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej.
- 5) Uchwalenie wysokości wynagrodzenia dla
członków Rady Nadzorczej.
- 6) Uchwała w myśl § 49 ustawy spółkowej.
Bilans i Rachunek zysków i strat ca r. 1920
są wyłożone w lokalu bankowym przy ulicy
Szpitalnej nr. 5.

Koźle, dnia 13. marca 1922.

BANK LUDOWY

eingetr. Genossenschaft mit unbeschr. Haftpflicht.
M. Fabrowski. Jan Bugiel. Fr. Gabor.

Biegłą nakładaczkę

przyjmie natychmiast

Katolik.

Robert Pietruszka

ARCHITEKT-INZYNIER BUDOWLANY

Największe i najruchliwsze

Przedsiębiorstwo Budowlane

na Górnym Śląsku.

Założone w roku 1904

Firma zarejestrowana

PRACE NADZIEMNE I PODZIEMNE

Budowy z betonu -- żelbetonu -- kamienia i drzewa
Biuro architektoniczne -- Skład hurt. materiałów budowlanych.

Laurahuta

ulica Graniczna nr. 3
-- Telefon nr. 1109 --

Bytom

ul. Parkowa 2
Telefon 1597.

WÓZKI spacerowe

Mój wielki, świeży zapas w dobrych,
eleganckich fasonach i znanych z do-
broci fabrykatów, daje sposobność
korzystnego zakupu

Antoni Januschowski

skład towarów, skórzanych, luksusowych, zabawek i sprzęt. kuchennych.
ZABRZE G-S, ul. Wąstepcy tronu 104. Telefon 1112.

HAFTY

w znanym największym wyborze i bardzo tanio.

N. Badrian, Gliwice,

ul. Raciborska 4.

Proszę dokładnie na adres zważać.

BILANZ

ACTIVA	per 31. Dezember 1920.	PASSIVA
	Reservelonds	20 123 70
	Spezialreservelonds	14 000 00
	Geschäftsanteile	47 697 20
	Spareinlagen	5 049 384 20
834 823 36	Banken	
100 000 00	Actien	
100 15	Für Mitglieder ausgelegte Kosten	
919 105 00	Effekten	
2 980 149 95	Wechsel	
1 00	Inventar	
318 926 32	Vorschuss an das Finanzamt von den (Zinsen)	
	Kassenbestand	14 731 85
	Pensionsfonds	3 00 00
	In Voraus erhobene Zinsen	2 019 30
	Reingewinn zur Disposition d. Generalversaml.	2 149 53
3 153 105 78		5 153 105 78

Mitgliederzahl.

Aus dem Jahre 1919 sind auf das Jahr 1920 übergegangen 823 Mitglieder

Zugang im Jahre 1920 155

zusammen 978 Mitglieder

Abgang im Jahre 1920 56

Auf das Jahr 1920 treten über 922 Mitglieder

Cosel OS, den 13. März 1922.

BANK LUDOWY

eingetragene Genossenschaft mit unbeschränkter Haftpflicht.

M. Fabrowski. Jan Bugiel. Fr. Gabor.

Agitujcie za naszą gazetą!

FARBY LAKIERY Pokosty

kupuje się najlepiej
u fachowca

Reinhold Helbig

Bytom G-Sl.
ul. Tarnogórska 6
Telefon 499

Louis Boroschek,

Bytom G-Sl.
Rynek Fryderyka Wilh. 11
Dom garderoby dla
robotników.

Towary cząstkowe i ma-
nufakturyjne -- engros,
specjalność -- endetail
własnej roboty kosztul
do roboty. Dla odsorze-
dających korz. okazja.

MEBLE

kupuje się
dobrze i tanio
w domu mebli

THIEL

Bytom GS.
ulica Dyngosa 62.

Otto Dost

piekarnia
chleba i delikat-
nego pieczywa
Bytom G-Sl.
szosa Tarnogórska 29
Telefon 1725.

Sprzedaż

1. Karzmy z destyl. sped.
i apteką w wielk. miejsc.
przem. polsk. G-S. cena
milion, zadatek 750 tys.
2. Fabryka w Król. Hucie
prawie w środku c. 450 tys.
3. Piek. w wielk. przem.
miej. polsk. G-S. pow.
Bytom. Of. p. K. O. 40
do eksp. Katolika.

DOM

narożnik w pięknym po-
łożeniu Lublińca z chle-
wami, światłem elek-
trycznym (7 lokatorów),
małym ogrodem jest
zaraz za 140 000 mk. do
sprzedania.
Józef Burzik, Koźle-Port
Odrzański, Cosel-Oder-
hafen OS.

Linoleum

jednokol. i z prze-
hodzącymi wzorami
bardzo trwałe
gat. przedwojenne!

Wykonanie
wszelkich prac.

Gummi-Zentrale

Artur Frankenstein
BYTOM Tel. 131
ul. Długa 24-25

Linoleum chodniki TAPETY

Reinhold Helbig
Bytom G-Sl.
ul. Tarnogórska 6
Telefon 499

Założono 1890 Kto meble kupuje, niechaj nie zaniedba obejrzeć największy z Bytomia i okolicy skład Telefon 374

kompletnych pokoi, jakoteż orzechowych mebli i kuchni

firmy C. Zawadzki mistrz
stolarski w Bytomiu ul. Dworcowa 27

Własne warsztaty stolarskie
i tapicerskie

Własny dom magazynowy
Ceny niskie! Rzetelna usługa

Dostawa franko do domu
pod gwarancją

CERATY woskowane SUKNA skórzane

w największym
wyborze na miejscu.

Reinhold Helbig
Bytom G-Sl.
ul. Tarnogórska 6
Telefon 499